

Poročilo iz Dunaja o smrti
cesarja Franca Jožefa.

POROČA SE, DA JE PRED SMRTJO OBŽALOVAL, DA JE PRIŠLA SVETOVNA VOJNA. — UMRL JE POPOLNOMA MIRNO. — PRESTOLONASLEDNIK JE BIL PRI SMRTNI POSTELJI NE NA FRONTI. — DUNAJ ŽALUJE. — DVA BRATA NOVE AVSTRIJSKE CESARICE SE BORITA V BELGIJSKI ARMADI. — LONDONSKO ČASOPISJE JE MNENJA, DA NE BO IMELA CESARJEVA SMRT NOBENIH POSLEDIC.

Dunaj, Avstrija, 22. novembra. — Cesar Franc Jožef je umrl sinoči ob pet minut čez devet. Smrt je bila mirna, preminul je kot bi zaspal.

Z drugimi vred je bil ob smrtni postelji starega vladarja tudi prestolonaslednik Karl Franc Jožef.

Kmalu popoldne se je cesarjeva temperatura zelo zvišala. Kljub temu, da je par ur poprej cesar še opravljal svoje dolžnosti, in kljub temu, da je baš nekoliko poprej še vžil nekoliko hrane, je bilo jasno, da bo kriza v kratkem nastopila.

Ob šestih zvečer so zdravniki izgubili vse upanje, ko je cesar čisto mirno ležal v postelji in čakal konca.

Umrl je vsled vnetja pljuč. Smrt cesarja Franca Jožefa je bila le malokomu znana sinoči, vendar se je že govorilo, da bo stari vladar kmalu umrl.

Časopisje je takoj, ko se je doznalo danes zjutraj za gotovo, da je umrl, izšlo v posebnih izdajah. V člankih so uredniki izražali svojo globoko potrtost nad veliko izgubo, ki je zadela monarhijo, in obžalovali, da cesar ni dočkal konca vojne, o kateri je večkrat govoril s svojimi intimnimi prijatelji in do zadnjega dne obžaloval, da se je moralo kaj takega zgoditi.

Cesar Franc Jožef je umrl kot najstarejši monarh moderne zgodovine, kot mož, katerega življenje je bilo skozinskozi velika tragedija in ki se je končala z največjo tragedijo — svetovno vojno.

Franc Jožef je bil med svojimi narodi zelo priljubljen. V njem je bil cement, ki je držal skupaj zgradbo avstro-ogrske monarhije.

Nadvojvoda Karl Franc Jožef, prestolonaslednik, je prevzel vse državne posle danes zvečer. Skorogotovo je, da se ne bodo ob nastopu novega vladarja vršile nobene slavnosti, in najbrže tudi tekom vojne ne.

London, Anglija, 22. novembra. — Časopisje je prineslo svoje članke o smrti avstrijskega cesarja Franca Jožefa. Skoraj vsi so enoglasno izrazili mnenje, da ne more imeti ta dogodek nobenih posledic na splošen položaj, kajti Nemčija ima že Avstrijo popolnoma pod svojo oblastjo, politično in vojaško.

Časopisje mu je tudi priznalo, da je bil mož jeklene volje, češ, da bi kak drug človek najbrže ne mogel prenesti toliko udarcev kot jih je on, bodisi v svojem privatnem življenju, bodisi v politiki.

“Standard” je pisal:

— Prezgodaj je reči, da je cesar Franc Jožef zakrivil oni veliki zločin leta 1914, ko je bila napovedana vojna na Sribi. On je bil ali prisiljen v to, ali je storil pa prostovoljno. Za to zdaj še ni dovolj dokazov, da bi se moglo konstatirati, toda je popolnoma jasno, da je gorje, v katerem je danes Evropa, posledica ponižnosti Avstrije, katero je uživala Nemčija.

Avstrija je zdaj popolnoma pod kontrolo Nemčije, zagledatelj torej ni pričakovati, da bi imela njegova smrt kak vpliv na splošen položaj, kajti, ako se ni upal star in izkušen mož zoperstaviti nemški vladi, se ji tudi mladenič ne bo.

London, Anglija, 22. novembra. — Pričakuje se, da bosta prišla jutri na Dunaj nemški cesar Viljem in bolgarski kralj Ferdinand, kot se poroča iz Amsterdamu, kjer so dobili tozadevno poročilo.

Pariz, Francija, 22. novembra. — Kljub temu, da ni dozdaj še prišlo nobeno uradno poročilo o smrti cesarja Franca Jožefa, je časopisje tukaj vseeno sprejelo poročilo kot resnično in se pričela z njim že v svojih člankih baviti.

Francosko časopisje starega vladarja zelo obsoja, češ, da je še nekoliko prezgodaj umrl, da bi bilo dobro, da bi dočkal konec vojne, ko bo mogoče videti vsa gorja, ki jih je povzročila vojna, katero je prišel — on.

Še bolj je pa bilo, da bi bil umrl pred tremi leti; potem bi se ga pa svet ne spominjal kot vladarja, ki je povzročil vojno, temveč le kot navadnega vladarja, ki je skozi celo svoje življenje veliko trpel.

Rim, Italija, 22. novembra. — Novica o smrti cesarja Franca Jožefa je prišla v Vatikan ob petih zjutraj. Pappe je dobil poročilo ravno, ko je hotel brati mašo. Nekoliko pozneje je imel papež dolgo posvetovanje s tajnikom, kardinalom Gasparijem.

Papeški nuncij na Dunaju je dobil vsa potrebna navodila in nadvojvodi Karlu Francu Jožefu je bilo izraženo sožalje.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Hughes pripoznal poraz.

Je poslal predsedniku Wilsonu brzojavko. — Pravi, da je čakal na rezultat iz Califfonije.

Naslednja brzojavka je včeraj zvečer poslal Ch. Evans Hughes, propadli republikanski kandidat, zopet izvoljenemu predsedniku Wilsonu:

“Predsednik

BELA HIŠA,

Washington, D. C.

Ker so bili rezultati volitev tako enaki, sem pričakoval uradnih stvilk iz Califfonije, in zdaj, ko je vse zaključeno, mi dovolite, da izrečem svoje čestitke nad Vašo zopetno izvolitvijo. Istotako pa želim tudi izraziti svoje najboljše želje, da bi bila administracija uspešna.

Charles E. Hughes.

Mr. Willeox, predsednik republikanskega narodnega odbora, je sinoči uradno priznal poraz republikanske stranke.

Neko poročilo iz Washingtona se pa glasi, da je Mr. Hughesova brzojavka prišla v Belo hišo ob 9. uri zvečer, toda predsednik ni bil doma, temveč v gledišču, kamor so mu potem poslali brzojavko. Ko jo je predsednik prebral, se je nasmejati in jo izročil Mrs. Wilson.

Tajnik Tamuliti je sinoči naznanil, da bo predsednik danes izdal nekako izjavo.

8-urno postavo se smatra
neustavnim.

Tako je namreč odločilo sodišče v Kansasu. — Odločilo bo vrhovno sodišče Združenih držav.

Kansas City, Kans., 22. nov. — Adamsonovo postavo za osemurni delavnik je tukaj sodnik William C. Hook od distriktnega sodišča Združenih držav spoznal nekonstitucionalno.

Vladni pooblaščenec bodo dali priziv na vrhovno sodišče Zdr. držav, ki bo še najbrže pred prvim januarjem, ko ima postava stopiti v veljavo, odločiti, ako je postava ustavna in veljavna ali neveljavna in neustavna.

Jutri bo prišel pred isto sodišče še nek drug slučaj, kateri bo gotovo na isti način odločen, namreč, da bo postava za osemurno delo spoznana neustavna.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VSELE VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamudeno le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača določeni naslov. Isto tako nam jamčijo zaveznice ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:			
K	\$	K	\$
10....	1.50	120....	15.00
15....	2.15	130....	16.90
20....	2.75	140....	18.20
25....	3.40	150....	19.50
30....	4.05	160....	20.80
35....	4.70	170....	22.10
40....	5.35	180....	23.40
45....	6.00	190....	24.70
50....	6.65	200....	26.00
55....	7.25	250....	32.50
60....	7.90	300....	39.00
65....	8.55	350....	45.50
70....	9.20	400....	52.00
75....	9.85	500....	65.00
80....	10.50	600....	78.00
85....	11.15	700....	91.00
90....	11.80	800....	104.00
100....	13.00	900....	117.00
110....	14.20	1000....	129.00

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi naznivali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spremenijo.

TVRKA FRANK SAKSER,

48 Cortlandt St., New York, N. Y.

Rumunska kriza.

Rumunska armada je skoro od vseh strani obkoljena. — Bukarešt molči. — Berlin poroča o na daljnih uspehih.

London, Anglija, 22. novembra. Izgleda, da je zoperstavljanje Rumunov na celi zahodni fronti v Valačiji zastoj. Cesar se je bilo bati, se bo najbrže zgodilo z armado pri Orsavi.

Armada v dolini Alt se tudi umika. “Napredujemo proti Orsavi. — “Pravi današnje nemško poročilo. Tukaj vlada splošno mnenje, da je polom rumunske armade blizu.

Rusko poročilo tudi pripozna: “Pod pritiskom sovražnika, se rumunske čete umikajo.”

Rumunski vojni urad ni že par dni izdal nobenega uradnega poročila, medtem je pa nemška vlada zadnje tri dni izdala več izvalrednih buletinov, ki se glase samoposebi razumljiva ugodno za Nemce.

Vse oči v zaveznikih državah so danes obrnjene na generala Berthelota, ki se ga nazivlje “desne roka generala Joffreja”, ki ima zdaj popolnoma v svoji oblasti vse rumunske čete. Omenjeni general je eden največjih strategov. Nekateri se upajo, da bo srečno izpeljal svoje operacije, medtem so pa drugi misli, da je vse zastoj, da je onemudelu rumunske vojske usoda zapečaten.

Rumunska armada je bila, ko je šla Rumunija v vojno, zelo slabo pripravljena. Vojaki so bili komaj tri tedne mobilizirani in še takrat se jih je pričelo vzbati, in čez tri tedne so se že nahajali v boju, v najhujšem nemškem ognju. Poleg tega pa nimajo Rumunski skoro nič zrakoplovov, ki so v modernem vojevanju zelo velike važnosti.

Nemški vojni urad je izdal natančno poročilo glede padea Krajove. Pravi, da je mesto padlo po hudem nemškem naskoku. — Rumunski so se nekaj časa branili, potem pa odnehal in se umaknili. Izgube niso bile posebne ne na nemški, ne na rumunski strani.

London, Anglija, 22. novembra. V Londonu, kakor tudi v drugih glavnih mestih zaveznikih držav vlada velika napetost, kaj se bo zgodilo z Rumunijo. — Časopisje pravi, da se morajo vsi zavedati, da ni mogoče za sigurno pričakovati, da bo Rumunija rešena, da bosta Falkenhayn in Mackensen poražena in odgnana.

“Daily Chronicle”, “Daily Mail” in “Daily News” so prinesli zelo pesimistične članke o rumunskem položaju.

Pravijo, da se je bati najhujšega.

Iz konvencije.

Baltimore, Md., 22. novembra. Danes se ni nič razpravljalo o 8-urni postavi, pač pa se je sprejelo resolucijo, v kateri se predsednika Wilsona pozivlja, da prepreči nadaljnje militariziranje ljudskih sol, češ, da to škoduje demokraciji.

Pošiljateljem denarja!

Vsled zelo slabe pošte svetovne vojske pošiljatev zdaj denar v stare domovine po brezničnem brzojavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljke za današnje razmere izplačane po 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Breznične pošiljke gredo vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošljejo na določeni naslov.

Potrdili so izplačilo se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom zadnje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna svema zopet vredna.

Opozorjamo, da je mogoče po brezničnem brzojavu poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljke se naj nam pošlje le poštne Money Ordere in denar v gotovini, kajti privatnih čekov za brzojavne pošiljke ni mogoče sprejemati. SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRISTETI SE \$1.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošlje naj se brzojavno.	
K: 100.00.....	\$13.00
K: 200.00.....	26.00
K: 300.00.....	39.00
K: 400.00.....	52.00
K: 500.00.....	65.00
K: 600.00.....	78.00
K: 700.00.....	91.00
K: 800.00.....	104.00
K: 900.00.....	117.00
K: 1000.00.....	129.00

TVRKA FRANK SAKSER,

48 Cortlandt St., New York, N. Y.

Prepeved na izvoz.

Zastopnik Fitzgerald bo baje pri prihodnjem zasedanju kongresa predložil tozadevno predlogo.

Washington, D. C., 22. nov. — Zastopnik Fitzgerald iz New Yorka bo pri prihodnjem zasedanju kongresa predložil predlogo za prepoved na izvoz raznih živil katerih cene so se tekom zadnje ga časa zvišale vsled izvoza. On je demokrat in upa, da bo dobi na svojo stran večino demokratov, kakor tudi nekaj drugih.

Ko je bilo to naznanjeno, se je pričelo o tem hitro razpravljati in nastalo je mnenje, da, ako bo taka predloga res predložena, bo prišlo do hudih debat v kongresu.

Nekateri so mnenja, da bodo zastopniki iz kmetijskih okrajev potem zahtevali, da se napravi prepoved na izvoz raznega materiala kot železa, jekla itd., češ da morajo vsled izvoza tega materiala farmarji več plačevati za orodje in razne stroje, ki se jih potrebuje pri modernem poljedelstvu.

“Dva vzroka sta, ki podpirata predlogo za prepoved na izvoz”, je rekel danes zastopnik Fitzgerald.

“Prvi je, da bi imela v tem vlada Združenih držav izvrstno orožje proti Angliji, ki skoro vsako leto Združenih držav odločno zavrne; s tem jo bo lahko prisilila, da bo sprejemila svojo politiko glede takozvane “črne liste”. “Drugi je pa mora izdati prepoved na izvoz iz popolnoma razumljivega vroka. Draginja je danes taka, da je revnejšim slojem skoro nemogoče pošteno živeti. Veliko stotisoč ljudi danes trpi pomanjkanje. Znano je, da so v Evropi nekatere stvari cenejše kot pri nas, dasi jih evropske države kupijo od nas.

“Argument, ki se glasi, da se ne sme ničesar storiti, kar bi škodovalo naši tujezemski trgovini je brezsmiseln. Kakšna politika je to, da pustimo našo tujezemsko trgovino cveteti in ljudstvo doma pa stradati?”

Dobljene stave se bo izplačalo.

Zdaj, ko je propadli republikanski kandidat Hughes pripoznal svoj poraz s tem, da je čestital zopet izvoljenemu predsedniku Wilsonu, bodo tudi bankirji na Wall St. izplačali stave.

Slabo vreme na laški fronti.

Rim, Italija, 22. novembra. — Italijanski vojni urad danes naznaja, da je na celi italijanski fronti zelo slabo vreme, vsled česar se je vršilo le par majhnih prask, ki pa niso splošen položaj popolnoma nič spremenile.

Albert in Wilson.

Havre, Francija, 22. novembra. Belgijski kralj Albert je poslal pisma španskemu kralju Alfonzu papežu Benediktu in predsedniku Wilsonu, v katerih jih prosi, da kaj vkrenejo za belgijske sužnje v Nemčiji.

Največji parnik na svetu
“Britannic” je potopljen.

PARNIK JE BIL V BOLNIŠKI SLUŽBI. — NAJBRŽE GA JE TORPEDIRAL NEMŠKI SUBMARIN. — POTOPIL SE JE V 55 MINUTAH V BLIŽINI GRŠKE OBALE. — V LONDONU SE BOJE BREZOBZIRNEGA VOJEVANJA S SUBMARINI. — 50 ŽIVLJENJ JE IZGUBLJENIH. — 28 JE RANJENIH. — 1,100 REŠENIH. — NEMČIJA JE BILA NAJBRŽE OPRAVIČENA NA POTOPITI PARNIK.

London, Anglija, 22. novembra. — Nemčija je napravila včeraj menda največji uspeh s svojimi submarini, ko je eden njenih “podmorskih strahov” v bližini grške obale v Egejskem morju torpediral največji parnik na svetu — “Britannic” — 47.500 ton, last angleške White Star Line.

Na parniku, ki se je potopil danes zjutraj ob osmili, je bilo 1.500 ljudi, od katerih je 50 umrlo in 28 je bilo pa ranjenih, kot se glase razna poročila.

“Britannic” je bil v bolniški službi, toda topot, ko je plul med Anglijo in Solunom, ni imel nobenega ranjenega vojaka.

Kljub temu, da je admiraliteta v svojem poročilu navedla, da je “bil potopljen od mine ali od torpeda”, so uradniki pri White Star Line izjavili, da je popolnoma nemogoče, da bi mina povzročila potop parnika, kajti parnik je imel take jeklene okove, da mu navadna mina ne bi mogla napraviti ničesar žalega. Istotako so tudi mnenja, da en sam torpedo ni mogel napraviti ničesar, da jih je moralo biti več.

Angleška javnost je zelo potrta, kajti “Britannic” je bil zgrajen namesto potopljenega “Titanica”, s katerim so hoteli Angleži konkurirati nemškimi parnikom kot naprimer “Vaterlandu” in “Imperatorju”.

Angleško časopisje se zgraža nad Nemčijo, katere submarini je skoro gotovo potopil parnik, ki je bil v bolniški službi in ne v vojni.

Anglija je bila zgradila dva parnika in jih namerala poslati proti New Yorku, toda noben teh dveh ni prišel. “Titanic” se je potopil na potu sem, “Britannic” pa sploh ni šel na pot.

Na vsaki strani parnika sta bila napleskana dva velika rdeča križa, ki so ju ponoči razsvetljevale bele in rdeče žarnice. Nemški submarin je te rdeče križe popolnoma lahko videl.

Uradniki angleške vlade niso tukaj posebno presenečeni nad tem zadnjim činom Nemčije češ, da je popolnoma gotovo, da bo Nemčija pričela v kratkem z najbolj brezobzirnim vojevanjem s submarini, potapljala bo vse, kar ji bo prišlo pred oči.

Da je le petdeset ljudi izgubilo življenja, je pripisovati največ hladnokrvnosti mornarjev in pa reševalnim aparatom s katerimi je bil “Britannic” opremljen.

Kapitan “Britannica”, A. C. Bartlett, ki je znan kot eden najboljših pomorskečkov, ima velike zasluge, da se je rešilo toliko potnikov.

Parnik je bil spuščen v morje v Belfastu v februarju l. 1914., toda dogotovljen je bil šele pričetkom vojne. Ladja je stala družbo, katere jo lastuje osem milijonov dolarjev. Stala je pa raditega toliko, ker se je pri gradnji tega parnika posvečalo veliko več pozornosti in dela kot pri gradnji “Titanica”, katerega katastrofo je pripisovati površnosti in pohlepu.

Takoj, ko je bil parnik dogotovljen, ga je vzela v svojo službo admiraliteta za bolniško ladjo.

Srbi so uspešni.

ZAVZELI SO ŠE TRI VASI. — NEMŠKE IN BOLGARSKE ČETE SO ZDAJ ŽE TRI MILJE PROČ OD BITOLJE. — 1,000 VJETIH. — SARRAILOVE ARMADSE SE BODO ZDRUŽILE IN SKUPAJ OPERIRALE.

London, Anglija, 22. novembra. — Srbske in francoske čete uspešno pritiskajo na bolgarske in nemške čete severno in severovzhodno od Bitolja.

Bolgari so dobili močna nemška ojačenja, nakar so se vstavili na močno utrjenih pozicijah, ki se vlečejo od točke, ki leži tri milje od srbskega glavnega mesta, pa do južne točke Makove.

Na to fronto zdaj pritiskajo zaveznike čete in upajo predreti, dozdaj so imeli veliko uspehov.

Kot se glase poročila s fronte, se srbske čete bore z vso ljutostjo.

Vas in višine Budimirca, ki leže okoli petindvajset milj severozahodno od Bitolja, so padle danes v roke srbske armade. Nekoliko proti zahodu so pa zaveznike čete vzele Bolgarom vas Paralovo, deset milj od Bitolja.

Na zahodnem bregu jezera Presba francoske čete dobro napredujejo. Zavzele so že del vasi Leskovae, za katero se Bolgari ljuto bore.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK MAKSEK, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
celo leto za mesto New York... 4.00
Za pol leta za mesto New York... 2.00
Za Evropo za vse leto 4.50
Za Evropo za pol leta 2.25
Za Evropo za četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")
Printed every day except Sundays and Holidays,
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujoje.
Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.

Pri sprejembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice
namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

42 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt

Draginja.

Nasledki vojne po navadi so draginje, lakote in nalezljive bolezni. Pri nas v Ameriki je sedaj skrajno občutiti draginjo in tej kaj lahko sledi še večje zlo: lakota, posebnost pri revnejših slojih.

Draginja je pri nas nastala deloma umetno prirejena po kapitalističnih špekulantih, kateri vsako priliko izrabljajo za svoj nikdar nasitljivi žep; deloma pa vsled velikega izvoza živil v Evropo, kjer nimajo časa obdelavati polja, ampak se raje med seboj koljejo v veselje diplomatov, ki so svojo oholost tako daleč pritirali.

Na Angleško, Francosko, v Italijo in na Rusko se izvažajo poleg municije, pušk, topov, železa, žice itd., tudi velike množine živil, tako naprimer: žito, moko, riž, sladkor, krompir, sadje, meso in razne konzerve. Omenjene države skrajno potrebujejo vsega, kar smo prej navedli, za vse to pa morajo tudi drago plačevati.

Ameriški špekulantje so pokupili kar so mogli doseči in potem narekovali cene, a te ne le tujim državam, temveč tudi doma v Ameriki.

Ali je bilo že kedaj čuti o takih cenah, kakor naprimer: sod moke velja danes \$10.00 in špekulantje pravijo: predno bode prihodnja pšenica dozorela, bode sod moke veljal celo — \$20.00! Kruh pa je vendar vsakdanja skrajna potreba. Krompir velja sedaj sod, to je tri bušlje, \$5.00 do \$5.50; nekateri zahtevajo celo za bušelj \$2.50; tudi krompir je vsakdanja skrajna potreba.

Jajca veljajo sedaj sveža v New Yorku že 75ct. tuat, in zatruje se, da bode cena poskočila celo na 90ct. tuat. — Sladkor je drag; glava zelja velja 15ct. ena; meso pa bode kmalu za nižje sloje in delavske družine pravi luksuz ali potrata.

Ako vpoštevamo te visoke cene, se nas mora res groza polotiti, s kako tvari na naj se nasiti delavska družina obstoječa iz petero glav in recimo povprečnim zaslužkom po \$2.50 na dan? Pomisliti je potreba pri tem na visoke stanarine ali najemščine, drago obleko, perilo in obnove drage kurjave in neizmerno visoke cene živil, in to vse v deželi, v kateri barvajo kapitalisti nižje sloje s prosperitetom!

Je li to prosperiteta, ako so se zaslužki zvišali za 20 odstotkov, potrebe pa poskočile na 50 in celo 100 odstotkov?

Da, prosperiteta je sedaj le za tovarnarje, kateri izdelujejo municijo in orožje, za velike bankirje, kateri preskrbujejo vojskujočim se državam vojna posojila in za špekulante, kateri prekupujejo živila in izvažajo v Evropo, za vse druge pa je takomenovana prosperiteta le navaden švindel.

Kak odsev in velikanska razlika je v sedanjih časih pri nas v New Yorku: Minuli teden se je pričela konjska razstava v Madison Square Garden. Tam se je gnetlo ljudi višjih razredov; gospe in hčerke kapitalistov so se šopirile v dragocenih oblekah kakor nabobi. Konji, katere je ta preobčudena gospoda kazala in jezdila, so bili na deset tisoč dolarjev cenjeni. — Minoli teden so zopet otvorili Metropolitan Opera House; kapitalistična gospoda se je stegovala in dolgočasila po ložah, babnice so bile nakičene s takimi biseri, da bi navaden človek skoro oslepel.

Na iztočnem delu mesta, kjer so ljudje stisnjeni v temenentnih hišah kakor slani v sodah, pa vlada beda; to ljudstvo se niti ne more pri današnji draginji kupiti kar najbolj potrebuje za vsakdanji življenjski.

Dopis.

Pittsburgh, Pa. — Pa naj še kdo reče, da ta ne napredujemo. Slovenec trgovcev je še skoro v vsaki stroki, kakor salunariji, mesarji, groceriji, in da bode vse, je naš vsem dobro znani rojak Fran Golob, oskrbnik K. S. Doma, otvoril kegljišče na 5427 Butler St. Kegljišče je jako moderno urejeno in kakor sem videl na lastne oči, tudi dobro obiskano. Mesnec na debelo je otvoril naš rojak Josip Šetina na 1042 E. Ohio St., North Side (Allegheny). On ku-

puje prašice in teleta ter kolje in očisti ter pripelje na dom. Za Slovence je to v resnici nekaj jako dobrega, ker sedaj si lahko vsakdo naroči prašico, ne da bi izgubil ših, in pri tem kupi blago človek, ki se razume na to. Obe ma rojakoma želim obilo uspeha! Poročil se je Josip Hlad z gospo Ano Peni. Čestitamo! Na svatbi je sviral Slov. Delavska Godba, in sicer šestnajst godcev. Presečen sem bil, ko sem čul tako fino igranje, tembolj, ker so večina novici in kar čuditi se je, da so se v tako kratkem času toliko naučili. Pozdrav rojakom iz Amerike! — Z Jakše.

UMRLI CESAR FRANC JOŽEF; SEDANJI AVSTRO-OGRSKI VLADAR KARL FRANC JOŽEF IN PRESTOLONASLEDNIK FRANC JOŽEF OTON, R. L. 1912.

K smrti Franca Jožefa.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

O smrti Franca Jožefa se je veliko razpravljalo v Rimu. — "Il Giornale d'Italia" in drugo časopisje je pisalo, da je zNaj nemška oblast nad Avstrijo popolna.

Ko so časnikarji razpravljali o popularnosti umrlega cesarja, so pripoznali, da cesar ni bil samo priljubljen med nemškimi prebivalstvom Avstrije, temveč tudi med drugimi narodi, ki tvorijo avstro-ogrsko monarhijo.

London, Anglija, 22. novembra. — Reuterjeva agentura je dobila iz Dunaja poročilo, da se vrše že priprave za cesarjev pogreb, ki se bo vršil prihodnji teden. V ponedeljek se bo truplo preneslo v kapelo v dvornem gradu, kjer bo ležalo do srede ali četrtka.

Washington, D. C. 22. novembra. — Baron Zwiedineck, ki zastopa avstrijsko vladu v Washingtonu, je dobil danes od avstrijskega zunanjega urada obvestilo, da je umrl cesar Franc Jožef, nakar je obvestilo dostavil državnemu tajniku.

Obvestilo se je glasilo:

— Njegovo veličanstvo, naš presvitli cesar in kralj, Franc Jožef I., je preminil enaindvajsetega tega meseca od 9.05 zvečer po kratki boleznii. — Burian.

Predsednik Wilson je takoj na to poslal novemu cesarju in kralju avstro-ogrske monarhije Karlu Francu Jožefu, sledečo brzojanko:

— Usojam se Vašemu veličanstvu in cesarski in kraljevski družini izraziti najiskrenejše simpatije Mrs. Wilson in moje za veliko izgubo, katera Vas je zadela s smrtjo Vašega strica, katerega sem jaz visoko cenil. Ravnotak izražam sočutje v imenu naše vlade in ljudstva Združenih držav in Vam izražam še svoje želje za Vašo osebno zadovoljstvo in blagostanje.

Predsednik Wilson je naslovil brzojanko "Njegovo veličanstvo Karl Franc Jožef, cesar Avstrije, kralj Češke in apostolski kralj Ogrske."

Istočasno je tudi Mr. Lansing, ameriški državni tajnik, naročil poslaništvu na Dunaju, da se izreče v imenu predsednika, vlade in ljudstva Združenih držav sožalje avstrijskim ljudstvom nad izgubo njihovega cesarja in kralja. Dalje pa tudi, da se izreče avstrijskemu znanemu uradu sožalje v imenu Mr. Lansinga.

Pri nemškem poslaništvu v Washingtonu so mnenja, da bo imel nastop novega cesarja na splošen položaj zelo dobre posledice, kajti — pravijo — cesar Franc Jožef vsled svoje starosti ni mogel biti tako aktiven, ni mogel iti med ljudstvo in vojake ter jih navdušiti, medtem ko bo novi cesar kot mlad mož v stanju kaj takega počenjati.

Pariz, Francija, 22. novembra. — Dva brata nove avstrijske cesarice, parmska princeza Ksaverij in Sikst, sta članika v belgijski armadi.

Predsednik francoske republike je nedavno oba princa odlikoval.

Povišanje plač.

Kot izgleda, so se pričeli zadnji čas ameriški kapitalisti vsaj nekoliko osirati na delavstvo.

Youngstown, Ohio, 22. nov. — The Republic Iron and Steel Co. in Brier Hill Steel Co. v tem mestu, ki imata zaposlenih več kot 11,000 delavcev, sta naznanili pri-
boljšanje plač za 10 odstotkov.
Youngstown Sheet and Tube Co. bo najbrže storila isto.
Steubenville, Ohio, 22. nov. —

Predsednik R. C. Kirk od Labelle Iron Works Co. v tem mestu je danes naznanila, da bo svojim 3000 delavcem povišala plače za 10 odstotkov, kot je to storila United States Steel Corporation. Višje plače veljajo od 15. decembra naprej do preklica.
Denver, Colo., 22. novembra. The Colorado Fuel and Iron Co. je naznanila, da bo storila isto kot je Jeklarski trust in povišala vsem svojim delavcem, kakor tudi uradniškim močem plače za 10 odstotkov.
V Pueblo ima ta kompanija na-

Mir je nemogoč, pravi Derby.

Toda, ako bi predlagala mir Nemčija sama, potem bi bilo mogoče kaj doseči, drugače pa ni govora.

London, Anglija, 22. novembra. Ameriški časnikarji so se zglasili pri lordu Derbyju, velikem angleškem diplomatu in članu angleškega kabineta, in ga vprašali, kaj je z mirom.

"Vse kar mi je mogoče reči je, da bi zavezniške sile, ako bi Nemčija predlagala mir, takoj priče-
le predlog vpoštevati in delovati na to, da bi se doseglo kak uspeh", je rekel. "Toda moje mnenje je, da Nemčija zdaj ne bo še predlagala mir in stavila pogoje, ki bi bili zadovoljivi."

"Kaj pa če bi Združene države predlagale mir", se ga je vprašalo.

"Gotovo je, da je nam vsaka beseda iz Amerike dobro došla, toda s tem se ni rečeno, da bo imela kaj uspeha", je odgovoril lord Derby ter pristavil, da so izjave lorda Greya in lorda Georgea popolnoma pojasnile stališče Anglije in zavezniškov sploh.

Na to se mu je stavilo vprašanje, kaj misli o prerokovanju, da bo vojna trajala še pet let.

"Vsak je neumen, kdor poskuša kaj prerokovati o koncu vojne. Zavezniške armade počasi, toda sigurno potiskajo nazaj Nemce na zahodni fronti; koliko časa bo še vzelo, da bodo to opravilo dovršili, seveda ni mogoče povedati. Mi smo pravzaprav šele pričeli z našim delom. Zdaj nam ni še mogoče videti pričetka onega konca, katerega si vsi želimo."

"Toda mir je zdaj skoro popolnoma nemogoč —"

Wilson in mir.

Predsednik Wilson baje kuje načrt za mir, katerega bo predložil vojskujočim se državam. — Dr. Ritter.

Washington, D. C., 22. nov. — Danes se je predsednik Wilson posvetoval v Beli hiši z dr. Pavlom Ritterjem, zastopnikom švicarske vlade v Washingtonu.

To je po mnenju nekaterih dobro znamenje, da bo predsednik Wilson pričel delovati za mir.

Diplomat je baje prinesel od švicarskega predsednika zagotovila, da bo on vse storil v pomoč predsedniku Wilsonu, ako se bo cesar letil v korist miru v Evropi.

Danes je bilo v prvih v uradnih krogih pripoznano, da ima predsednik Wilson v Evropi svoje agente, ki proučujejo razmere in sporočajo predsedniku, kolikšne so možnosti za mir.

Nek vladni uradnik je danes pripoznal:

"Ne preteče dan, da ne bi predsednik delal par ur pri načrtih za mir. Toda uradno se ne more ničesar naznaniti, ker to bi le škodovalo."

Domneva se, da bo predsednik Wilson v kratkem poslal vsem vojskujočim se evropskim državam poslanice, v katerih jim bo sporočil, da je pripravljen storiti vse kar je v njegovi moči, da bi se zopet napravilo mir na svetu.

Srbski minister pri papežu.

"Hrvatski Dnevnik" poroča, da je bil 25. septembra sprejet od papeža v avdienci srbski minister Gavrilović kot posebni poslanec srbske vlade.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Kdor želi poslati svojcem
v staro domovino
kako svoto denarja za

Božične praznike

na to takoj stori in sicer naj pošlje po brez-
žičnem brzojavu, da svota dospe v pravem
času tja.

Za cene glejte v listu na prvi strani.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Franc Jožef.

Umrli je, toda kot Sloveni in kot Amerikanci ne bomo žalovali za njim. Pač pa se nam zdi vseeno zelo umestno, da nakratko pregledamo dobo njegovega vladanja.

Cesar Frane Jožef je vladal dalj časa kot kak drugi habsburški vladar in tudi dalj časa kot kak drugi vladar na svetu v moderni zgodovini.

On je bil na prestolu nekaj dni manj kot osem inštedeset let, to je petnajst let več kot Friderik III. (1440—1593), ki je vladal za Francem Jožefom najdalje.

Frane Jožef je bil rojen dne 18. avgusta 1830 na Dunaju, bil je najstarejši sin nadvojvode Franca in vnuk Ferdinanda I., ki je vladal od 1835 do 1848. Zadnji je prepuštil celo vladanje princu Metternichu in ta minister je zasledoval tako reakcionarno politiko, da je cesarju izpodbila prestol.

Pričetkom leta 1848 je bila Ogrska pod vodstvom Ludovika Kossutha v revoluciji, Karl Albert iz Sardinije se je dvignil proti avstrijski vladi ter Avstriji so morali bežati iz Milana in Benetk. Metternich je pobegnil pred viharjem, katerega je bil sam povzročil, nakar je cesar odstopil, potem ko je dvakrat bežal na Tirolsko.

Frane Jožefov oče je bil ravno tak možakar kot je bil Ferdinand I., vsled česar je prepuštil prestol svojemu sinu.

Frane Jožef je bil priljubljen na dvoru in med ljudstvi. Takrat je bil star 18 let. Bil je zelo izobražen, kajti učil se je pod nadzorstvom svojega starega očeta, zeta slavnega Napoleona. Ohvaljal je za silo skoro vse jezike, ki so se govorili v monarhiji, baje je znal celo nekaj slovenskih besed. Kot častnik je služil pod njegovim feldmaršalom Radeckym v vojni proti Italiji leta 1848. in častniki so ga učili raznih taktik in strategije.

Predno je zasedel prestol, je bil mlad, živahen fant, vesel in zadovoljen, toda ko je enkrat zasedel prestol in ko je prvič slišal, da se ga nazivlje "veličanstvo", je rekel: "Zbogom, mladost!"

NJEGOVI PRVI TRIJE NASPROTNIKI.

Ta opomba je bila popolnoma na mestu, kar so pokazali dogodki, ki so sledili kmalu potem. Na Ogrskem je imel nasprotnika Kossutha, v Italiji grofa Cavourja in pozneje mu je prišel na glavo še Bismarck iz Prusije.

Lahko si je predstavljati, kolikšno preglavico so ti trije večji in izkušeni politikashi in leaderji delali mlademu vladarju.

Kossuth in Ogrji niso hoteli priznati mladega vladarja. Rekli so, da ker se ni poustil kronati v Požunu s krono sv. Stefana, je s tem pokazal, da noče priznati ogrske ustave. Ko je zasedel avstrijski prestol, se ni popolnoma nič potrudil, da bi dobil na svojo stran Kossutha ali vsaj del njegovih privržencev, česar posledica je bila, da se je 4 mesece pozneje, namreč v aprilu 1849 Ogrska proglasila za republiko. Posledično je Frane Jožef proklamiral novo ustavo, katera je odpravila vse stare pravice, ki jih je imelo ljudstvo.

Ogrski general Görgei je porazil cesarjeve čete in Frane Jožef je bil primoran prositi pomoči ruskega carja Nikolaja. Car je mlademu vladarju takoj poslal 80 tisoč mož, ki so takoj preobrnilo celo situacijo; v avgustu istega leta je Kossuth bežal in ogrske čete so se z generalom Görgejem predale Rusom.

V Italiji je bil pa general Radecky, ki ni potreboval nobene pomoči. On je zatiel upor v Italiji in Frane Jožef je takoj nato vstavljal drugo ustavo.

To ni popolnoma nič izdalo in dve leti pozneje se je Avstrija iznašla v rokah popolnega despotizma.

Cesar si je vzel za svoje geslo "Viribus unitis" — "z združenimi močmi" in je svojim narodom povedal, da mora biti država tako centralizirana kot je bila Francija pod Ludvikom XIV. Ogrska in vse druge province se je vladalo naravnost z Dunaja.

Leta 1855 je bil sklenjen konordat s papežem, s čemer je dobila rimsko-katoliška cerkev v Avstriji veliko prednost.

Leta 1859 je diplomacija grofa Cavourja, velikega ministra kralja Emanuela na Sardiniji, po-

vzročila, da je šla Francija skupno s skoro vsemi italijanskimi državami nad Avstrijo. Pri Magenti in Solferinu se je Frane Jožef sam boril in pokazal svojo veliko hrabrost, toda Avstriji so bili popolnoma premagani od francoske vojske, katero je vodil maršal MacMahon. Vojna je imela te posledice, da je Avstrija izgubila Lombardijo, in le vnešanje Bismarcka je pripomoglo, da je takrat še obdržala Benečijo.

Leta 1866 je Bismarck prisilil Franca Jožefa v sedemtedensko vojno, ki je imela za Avstrijo zelo slabe posledice; ta vojna je nastala vsled pregovarjanja radi Slezvig-Holštajnske.

Avstriji so sicer dobro delali proti Italiji, ki je bila na strani Prusije, Avstriji so premagali Italijane na suhem in na vodi, toda vse to ni odtehtalo poraza, ki so ga doživeli v boju s Prusi pri Kraljevem Gradcu na Češkem. Ta bitka je pripravila Franca Jožefa tako daleč, da je moral podpisati mir na korist Prusije, katera ga je porazila, in na korist Italije, katero je porazila avstrijska vojska. Italiji je moral odstopiti slovensko Benečijo.

Te velike izgube so povzročile doma veliko nevoljo, vsled česar je bila vlada primorana, da je odstranila absolutizem in proglasila ustavo, ki je bila nekoliko boljša kot absolutizem, toda ne veliko. Pod pretravo te ustave je bil Frane Jožef 1. 1867 kronan v Budimpešti ogrskim kraljem.

Oblika dvojne monarhije je postala takrat ravnotaka kot obstoja danes. Vedno so bili hudi politični boji med Avstrijo in Ogrsko, vedno so se vršile v ogrskem parlamentu burne seje, pri katerih je ogrski narod zahteval izboljšanj, včasih celo neodvisnost od Avstrije itd., toda cesar je imel vedno toliko vpliva, da je dvojno monarhijo obdržal skupaj, in medčasno si je Avstrija tudi nekoliko opomogla iz položaja, v katerem se je nahajala po gori omenjeni sedemtedenski vojni.

Leta 1878 je berlinski kongres izročil Avstriji okupirani deželi Bosno in Hercegovino, ki sta bili do tedaj pod turško vlado, vsled česar je vladal Frane Jožef do zdaj večji deželi, kot takrat, ko je zasedel prestol.

V svojem privatnem življenju je moral cesar prestati marsikak udarec usode.

Njegov brat Maksimilijan, ki je imel vedno smolo, je bil vstreljen po uspešni revoluciji v Mehiki, kjer je bil cesar.

Njegova žena je bila krasna, toda na duhu ne čisto normalna bavarska princeza Elizabeta Amalija Evgenija, hči vojvode Maksimilijana Jožefa. Poročena sta bila 1. 1854, toda sta se oddaljila drug drugemu že dolgo pred njegovo nesrečno smrtjo. Ona je bila 1. 1898 usmrčena v Ženevi od italijanskega anarhista, imenovanega Luccheni.

Luccheni je bil zaprt dvanaest let v Ženevi, Svica, zadnje mesece je preživel pa v L'Esveche, kjer je živel udobno. Dne 19. oktobra 1910 se je pa v celici obesil.

RAZNE TRAGEDIJE.

Edini sin cesarske dvojice, prestolonaslednik Rudolf, je izvršil samomor — kot pravijo nekateri — leta 1899 dne 30. januarja v svojem stanovanju na gradu Mayerlingu, kjer se je shajal s svojimi ljubinkami. Istočasno je tudi umoril svojo ljubinko baronico Vetsero (izg. Večero).

Cesarjeva hči, princeza Elizabeta, ki je bila zaljubljena v princa Otona Windischgrätza, je vstrelila princovo gospodinjko, katero je enkrat našla v njegovi sobi v Pragi. Druga hči Gizela je pa žena Leopolda, drugega sina princa Luitpolda, nekdanjega bavarskega vladarja.

Umor kraljice se je izvršil, ko so se ravno vršile prireditve za praznovanje cesarjevega jubileja. Jubilej se je potem praznoval mirno, brez običajnega hrupa. Trikrat so bili vprijeti poskusi, vzeti cesarju življenje, toda vse trikrat je srečno odnesel svojo kožo.

Prvič je bilo leta 1853, ko mu je anarhist poskušal prerezati vrat. Ljudje, ki so bili priča atentatu, so napadalec pograbil in naslednji dan je bil obesen.

Cesar se je nekoč vdeležil neke predstave v češke narodnem gledišču v Pragi. Ko je cesar hotel vstopiti v njegovo kočijo, je pristopil nek mlad Čeh in nameril samokres, toda nek polgostojni-

mu ga je izbil iz rok, predno je vladarji "po božji volji", dokler ni mogel izprostiti. Prške oblasti so vkrinile vse, kar so mogle, da cesar ni zvedel za ta nameravan napad, in nikdar ni bil nihče radi tega kaznovan, niti se niso vršile kakšne preiskave.

Tretjič in zadnjič se ga je pa poskušalo umoriti v septembra 1. 1882, ko se ga je nameravalo v Trstu pognati v zrak z bombami. Nek mož, po imenu Oberdank, načelnik zrote, je bil pozneje obsojen na smrt in tudi usmrčen.

Cesarjeva zadnja leta so bila pa tudi zelo grenka, vsaj morala so mu biti grenka, ako je imel kaj lepih in nežnih čutov, to pa vsled državnih neprilik v njegovi monarhiji, kajti vedno bolj in bolj je bilo videti, da se bližajo za Avstrijo časi notrajnih bojev, ki bodo mogoče za državo usodni.

Ko je praznoval svoj petindevdeseti rojstni dan, v avgustu 1. 1905, so se raznesle po Avstriji, kakor tudi drugod govore, da bo odstopil in prepuštil prestol Karlu Francu, sinu nadvojvode Otona. Govorice so bile neosnovane.

RAZNO IZ NJEGOVEGA ŽIVLJENJA.

Že dolgo časa je bilo znano, da je bil Frane Jožef eden najbolj preprostih in podjetnih monarhov v Evropi, kakor tudi zelo premeten.

Zadnja leta svojega življenja se je skoro vedno mudil v svojem gradu v Schönbrunnu, le na gostije in na razne zabave, kakor tudi po poslih je prišel v dvorni grad.

Njegova navada je bila, da je vstajal med peto in šeststo uro, nakar je hodil po svojih krasnih vrtovih. Po zajutruku je čital svoje "časopise", to so bili namreč izrezki iz vseh časopisov, ki so jih izrezali njegovi tajniki in nalepili na posebno polo; nalepili so samo take vesti in članke, o katerih so mislili tajniki, da bodo cesarja zanimali. Po zajutruku se je navadno, ako je bil v Schönbrunnu, vedno odpeljal v dvorni grad, kjer je vsak teden dovolil, da pride k njemu vsak državljani, ki ima kako tožbo ali kaj sličnega.

tako so namreč rekli, toda drugače je bilo, ako je kak kmetič prišel na cesarski grad in hotel videti cesarja.

Kot že rečeno, obvladal je skoro vse jezike, ki so se govorili v njegovi monarhiji. Ko je bil še čisto majhen deček, je ob neki priliki držal kratek govor pred ogrskimi plemenitši v ogrskem jeziku, s čemer se je zelo prikupil.

Cesar je vsak dan v cesarskem gradu na Dunaju dolgo delal. Cel dan je bil v svojem uradu, kamor si je pustil prinesiti tudi kosilo. Rad je zahajal v gledališče in opere, toda običajno je bil cesar že ob desetih v postelji.

On se ni zanimal za literaturo. Za knjige ni maral, pač pa se je zelo rad sestajal — kot pripovedujejo o njem — s svojimi podaniki. To je najbrže delal zato, da je postal zelo popularen med ljudstvom.

Veliko veselje je imel tudi v streljanju, bil je izvrsten strelce. Kar se tiče njegovih darov, se ne more bogve kako veliko pisati o njegovi veliki dobroti in plemenitosti; res, dal je, toda kot oden najbogatejših ljudi bi lahko dal več, vsaj svojim podanikom.

Ob tej priliki se je dobro spominjati na njegov dar, katerega je dal mestu Ljubljani, ko jo je skoro razrušil potres.

Zadnja leta je bil vedno nekako bolehen; večkrat so mu zdravniki svetovali, da bi šel v kako primorsko letovišče, toda ni hotel nikdar.

Zivel je vedno tako kot je bil navajen v mladosti. — O njegovih privatnih aferah ni treba menda pisati, ker vsak človek ima nad seboj posledice svojih napak, svojih neumnih dejanj, tako jih je imel tudi on. Razlika je le ta, da jih je on mogel zakriti na ta ali oni način, medtem ko jih kdo drugi ne more.

Končno je doživel starost še največjo svetovno tragedijo — svetovno vojno, katera mu je gotovo vkradla par let, kajti ta vojna mu je brezdvoma prinesla veliko razburljivih dni.

Njegov sedemdesetletni rojstni dan se je praznovalo v Avstriji z veliko slovesnostjo, kljub temu, da je vojna. Tedaj je on izdal poslanico na svoje narode, v kateri je obojal izdajalsko Italijo.

Bil je cesar, — izpolnjeval je svoj "biznes" kot ga izpolnjujejo vsi tisti, ki vladajo narodom "po božji volji", — in tako bodo gotovo opravljali ta "biznes" vsi New York,

vladarji "po božji volji", dokler se ne bodo narodi spametovali in obračunali s kronanimi glavami.

VABILO NA VESELICO.

katero priredi
dr. sv. Barbare št. 3 J. S. K. J.
v La Salle, Ill.,
na Zahvalni dan, 30. novembra.
Prične se točno opoldan.
Vstopnina \$1.00.

Vse rojake in rojakinje iz La Salle in okolice vjudno vabimo, da se vdeležijo te naše veselice.

Člani, ki se ne vdeležijo te veselice, plačajo v društveno blagajno \$1.00, toraj tudi oni, ki so izvan La Salle, ker dobiček je namenjen za društveni stroškovni sklad.

Na veselo svidenje 30. nov.!

Josip Spelič, tajnik.

(23-24—11)

NAZNANILO.

Rojakom v Pittsburghu, Pa., in okolici naznanjam, da sem otvoril

MESNICO NA DEBELO.

Koljem prasiče, teleta, jagnjeta itd., očistim in vam pripeljem na dom.

Delam tudi KLOBASE in sušim svinjino. Cene iste, kakor na trgu (Stoek Yardu).

Ker sem izkušen v mesarski stroki v starem kraju in imam dolgo skušnjo tu v Ameriki, se cenj. rojakom toplo priporočam.

JOE ŠETINA,

1042 East Ohio Street,
North Side, Pittsburgh, Pa.
(23-24—11)

O G L A S I.

Odobor K. S. Doma na 57th Butler St. v Pittsburghu, Pa., naznanja vsem delničarjem in članom K. S. Doma, da se je odpovedal oskrbnik K. S. Doma Mr. Frank Golob, ker je odprl sam svojo trgovino in ne more več to službo izpolnjevati.

Zavoljo tega vabimo vse delničarje in članke K. S. Doma, da se zanesljivo vdeležijo seje, katera se bode vršila v nedeljo 3. decembra 1916 točno ob 2. uri popoldan v K. S. Doma, da se izvoli nov oskrbnik K. S. D.

(23-24—11)

POZIV.

Slovenec v Slovenke v Greater New Yorku se opozori na slovensko VEČERNO SOLO, katera se bode obdrževala v pritličju slov. cerkve na 62 St. Mark's Place v New Yorku. Poučeval bo angleščino G. V. J. KUBEK. Podrobnosti se bode oznanilo v nedeljo v cerkvi sv. Cirila in Metoda. Oni, ki žele pristopiti v večerno solo, naj se zgledajo v ponedeljek zvečer ob 8. uri v pritličju slovenske cerkve.

Toraj na svidenje dne 27. nov.!

Rev. K. Zakrajšek.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Barbare postaja št. 55 v Conemaugh, Pa., se daje na znanje, da se vrši na prihodnji seji dne 3. decembra volitev novega odbora za leto 1917. Dolžnost vsakega člana je, da se te seje vdeležijo, da potem ne bode kakšnih postranskih opazk. Tudi naj vsaki vpošteva pravila, kajti kdor se glavne letne seje ne vdeležijo, mora plačati kazni.

Odobor postaja št. 55, Conemaugh, Pa.
(17,23,27,29—11)

Pozor čitatelji!

Nove slovenske knjige!

Naročite še danes!

V zalogi imamo:
Slovenske novele in po-vesti 30c.
Pegam in Lambergar 35c.
Sherlock Holmes:
V rakvi kraj bombe 15c.
Zaklad kupčevalca s su-žnji 15c.
Lepa bolničarka 15c.
Ena sama kaplja črnila 15c.
Grob v svetilniku 15c.
Gospa s kanarskim bri-ljantom 15c.
Londonski ponarejalci de-narja 15c.
Kako so vjeli Jacka raz-parača 15c.
Skritost mlade vdove 15c.
Plemič 15c.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

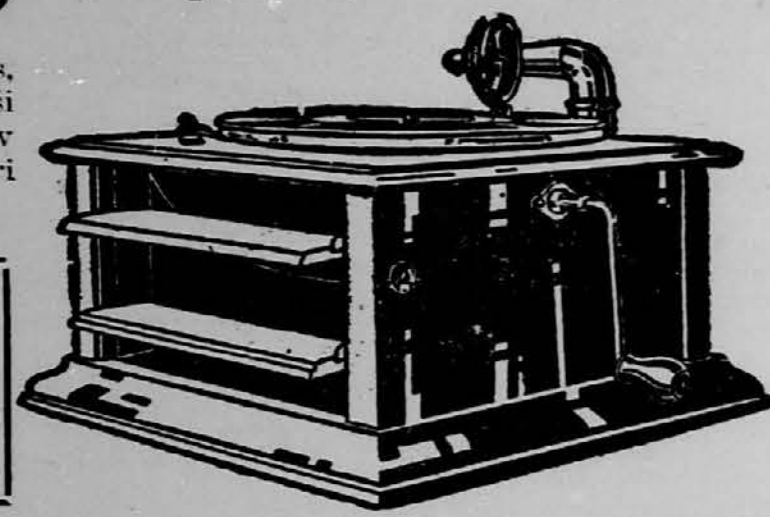
NENAVADNA PRILIKA.

12 pesmi, 6 plošč in ta prekrasen fonograf za samo

\$19.50

\$19.50

Ta stroj ima zelo fin glas, ki je jako priljubljen. Sliši se celo v tretjo sobo. Je prav fino nadomestilo orkestra pri porokah itd. itd.

Pošljite nam \$5.00 in prejeli bodeite stroj z 12 pesmimi z obratno pošto. Ostanek nam boste plačali, potem ko dobite stroj.

E 1626	(NOV ŠTAJERSKI PLES. (ŠTAJERSKA POLKA.	75c.
E 1627	(ŠTAJERSKI KMEČKI PLES Z VRISKANJEM. 1. del (ŠTAJERSKI KMEČKI PLES Z VRISKANJEM. 2. del.	75c.
E 1628	(KMEČKA 1. DEL LENDLER. (KMEČKA 2. DEL LENDLER.	75c.
E 1629	(KORAČNICA GRENADIRJEV. Igra newyorška vojaška (godba. (ZAROČNA MAZURKA.	75c.
E 1632	(AVSTRIJSKI PLES. (POVSOD ME POZNAJO.	65c.
E 1633	(CLARINET DUET. (OJ ZLATNA VINSKA KAPLJA	65c.
E 1826	(KRSTEN BOTER. (RAJBNSKU ŽENITVANJSKU PISMU!	75c.
E 1827	(KOHNA BALKANU. (CIRKUS "ZAWATTA" (z godbo).	75c.
E 1828	(NAŠE BABNICE! (OJ PREŠERN, KJE JE POEZIJA TVOJGA ČASA!	75c.
E 1870	(DEKLIŠKA TOŽBA — SLOVENKA. (Volarič. (DA NE SMEM. (Vilhar).	75c.
E 1871	(OJ ROŽMARIN, OJ ROŽMARIN. (Volarič. (STRUNE, MILO SE GLASITE. — (Jenko).	75c.
E 1872	(POGLED V NEDOLŽNO OKO. — (Nedved. (RUŽICI. (Vilhar).	75c.
E 1873	(KAŽI MI, KAŽI. — CVATI, CVATI RUŽICE. (Vilhar. (Z glasovirjem. (O ZAKAJ SI SE MI VDALA. — (Vilhar). S premljevanjem (orkestra.	75c.
E 6059	(MAZURKA LJUBICA. (KMEČKI TRAMPLAN	75c.
E 6060	(PLANINSKI, Valček (RIBENŠKA, Polka.	75c.
E 6062	(MASTNE PRIPOVEDKE. 1. (MASTNE PRIPOVEDKE 2.	75c.
E 6067	(DVA NESREČNA ITALIJANA, narodna. (OJ TA SOLDAŠKI BOBEN, narodna.	75c.

Vse prevozne stroške plačam jaz in posebno pozornost dajem pri vseh naročilih, da se izvrše še isti dan, ko dobim naročilo.

JOSEPH MESAROS

TRGOVEC COLUMBIA PHONOGRAFOV
IN PLOŠČ

833 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO.

Jugoslovanska

Katoli. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 607 Cherry Way on Sen. H. Bldg. dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 104, Pease Ave. Boudin, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Kaznjik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salda, Sola.

VEHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVRO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

JOHN MUNICH, 451 E. 7th St., Columbus, Miss.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MEETH, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreće Jesusa, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnost ali neuradna pisma od strani članov ne bo odgovorjeno.

Društveno glasilo "GLAS NARODA".

Ustavljene oklici.

Spisal Velimir.

I.

Pred Tisovčevu hišo so stale sani. Tone je potelz rudoč plahto čez lestvice, tlačil slamo pod sedez ter ogledoval, ali je vse pri vozu in na vozu.

"Naprezi!" začuje se glas iz hiše, in Tone odide v blev po kornja. Kar bliskote so se šarbe na komatu, in lisee, na ostro kovani, je stopal mogočno do voza. Dva zvonec sta mu glasno pritkavala ob ledju na opremi, da se je Tone kar sree smejalo.

Strešljaj dalje je pripravljali sani in upregal kobilu Kožarjev hlapec, ki je klical čez leseno ograjo: —

"Naši že gredo!"

Angleška oprava na kobilu je bila tako zlikana, da so se hlapec ves čas ustnice odpirale na smeh. Žival je oblastno maja z vratom, na katerem je visel velik zvonec.

Hlapec pomore Jerici na voz. Kožar sede poleg nje tako, da mu je leva noga molela čez lestvico, zadaj pa sede boter Santa.

A tudi Tisovce se zvali na sani, na desno mu prisede sosed Gradnik, na levo pa se pritise na lestvenik Tisovčev Jože, da sta mu obe nogi viseli navzdol.

"Bog vas obvaruj, pa dobro opravite!" zakličejo ženske na pragu. Jože poči z bičem, lisee potegneta. A tudi Kožar požene, in zdrčali so po vasi in iz vasi.

Le ženket konjskih zvoncev se je čul za vasjo.

"Pisma gredo delat", odgovarjal je pomosno mimoidočim Tisovčev Tone, zroč za sanmi.

Jože, njegov brat, se je ženil na dom, poprašal je bil za Kožarjevo Jerico. Ves predpust so se že pozajali, toda stara dva sta bila trdoglava. Bila je že lepa dota Jeričina, toda Tisovce je hotel še par stotakov ali par volov. Kožar in Jerica sta sicer očetu prigravljali, da naj se uda, a mlajša hči je potegnila z očetom, češ, zame ne bo nič ostalo. Najmlajši Jakob pa še ni razumel, kaj so velike dote za kmeta. Že tretjo nedeljo so si bili v gostijah, a še četrto se je udal Kožar v toliko, da primakne bali še najlepše telice iz hleva. Odločilni razlog mu je bil ta, ker mu je bil Bog naklonil tisto leto pri živini posebno srečo.

Tisovca pa je pregovoril Jože, češ, da ne bo nič ta predpust, ako se stara dva ne pogodita, zakaj do pusta je le še dve nedelji.

In tako so se domenili, da gredo predpustno prepustno nedeljo pisma delat.

II.

Drugi dan sta se ženin in nevesta zglasila pri svojem župniku. Srmečljivo sta stopala po vasi.

Župnik. Jožetu se je sicer ponesrečilo, da mu je izpodletelo na tlaku, ko je stopal do stola, toda ujel se je še do časa za peč, da ni padel. — Sicer pa ni bilo nič hudega.

Župnik je popraševal in izpraševal, a ni bilo zadržka. Jože je pokazal ženitovanjsko zglasnico. Jerica očetovalo dovoljenje, da je polnoletna. Tudi iz krščanskega nauka sta gladko odgovarjala. — Župnik spiše zapisnik, onadva ga podpišeta.

Župnik je napisal nato še dve pismi.

"Jedno nesi glavarstvu, drugo škofijstvu", reče ženinu, "zakaj brez dovoljenja te ne morem oklicati le dvakrat."

"Torej drugega zadržka ni?" povpraša naposled župnik.

"Oče so rekli, da ne", oglasi se nevesta.

"Tudi jaz nisem z nobeno drugo nič imel", potrdi ženin.

In odšla sta.

Župnikov kos v kletki pa je močno živčal in se naposled z glavo zakadil v piskre vode, da so kaplje škropile po izpisnem zapisniku na mizi.

III.

Bilo je pred zadnjim oklicem. Že ves teden so pripravljali za ženitnino. V petek in soboto pa je bilo še celo ves živo pri Kožarjevih. Ženske so pekle, klavec je paral prešica. Napekli so pogače, kolačev, potice, navrli krofov, trdnice in druge drobnjave. Ženitna kuharica se je sukala po kuhinji, močno zagorela, zakaj oče Kožar je kupil dva polnovijaka vina, ki so ga pridno pokušali že zadnje tri dni. Tudi suhih stegen in plečev se iz lanske zime so nakuhali, natlačili želodec z belim kruhom, belim drohom in rumenimi jajci, vmes pa dejali dišav in vina. Navrli so malih bobov na juho, narezali rezancev. Klavec je delal klobase, krvave, jetrne, rižve, kašnate in mesene.

V soboto je mati hodila s kuharico po shrambah gledat, kako se je že kruh spekel, kolači napravlili, krofi vzdignili. Tudi na pogačah so bile zasajene barvane šibice s papirnati zastavicami, zlatimi penicami in živopisnimi rožami. Ženske so pospravljale po hiši, pomivale, čedile in tla drgnile. Klavec pa je pod stroškom zaklal še jedno tele in pobil telice.

Jerica je pomerjala dopoldne v svoji izbici svatovsko obleko, šivilja pa ji je pomagala ter hvalila, kako se ji poda svileni krilo, baržunasta kočmanjka, izlikani petelinčki na glavi, pisani trakovi, zlati hani, srebrni pas.

Popoldne pa se je odpravila v cerkev.

Nikdar ni njenim ušesom zvonilo dela-pust, tako, kakor tisto soboto. Nemir se je polastil njene sree in ni mogla biti tako zbrana, da duha, kakor je za tako pot potreba. Illaden dan, mrzel veter, oblačno nebo, blatna cesta, prazen cerkev. In to bodi zadnji dan njenega dekliskega stanu!

A tudi pri Tisovčevih ni bilo dosti drugače. Dasi je bila ženitnina odločena na nevestinem domu, vendar je bilo treba vse početi, posnažiti, izlikati. Vkljub zimi je zidar belil po hiši. Treba je bilo kaj vina v klet, kaj gnjati v lonec, kaj pogače v peč in boba v ponev, da tudi na domu kaj pogostujejo. Mati je imela zopet novo obleko, Jože in Tone sta hodila okrog krojača in čevljarja.

Popoldne se je tudi Jože odpravil v cerkev. Skrbelo ga je ženin biti. Ni mu šlo v glavo, da je treba toliko trpeti in skrbeti, ako si človek po poštenem potu nakopije žensko srečo. Kaj je vsega tega treba? Največ skrbi, največ plačal! In kako je moral prositi sorodnike, da so obljubili priti na svatovščino! Kakor bi mu kako posebno milost s tem izkazali! Take misli so se kopicile Jožetu pred očmi, ko je stopal po cesti. Večkrat je omahnil z glavo, da se otrese posvetnih mislij, a ni šlo.

Ali vse je bilo veselo, mladina je ukala in se smejala, starina je modrovala in opozovala, le ženin in nevesta sta potirala srea hodila okrog. Ali je bil kes nad grehi tako velik ali skrb in slutnja, — kdo ve.

IV.

Pozno v noč je že bilo.

V župnišču so povčerkali, ko zaropče nekdo za kljuko pri večnih vratih.

"Kdo je?" zakliče hlapec z visokim glasom.

"Jaz sem, Lovre Čebulov", o-

glasi se in stopi v vežo človek pri stidesetih letih, kozavil lic in nerodnih nog.

"Kaj laziš sedaj okrog?"

"Nekaj nujnega imam povedati gospodu župniku. Zvedeti morajo še nočoj", odgovori prišlec zasopljeno.

"Hvaljen bodi Jezus Kristus! Ne zamerite, gospod župnik, nekaj važnega sem prišel povedati."

"Pa nisi prišel oklicev ustavljati?" popraša župnik z nategnjenim glasom.

"Pa ste uganili. Zadržek sem zvedel in vest mi ne da drugače, da ga izpovem. Samo prosim, da ne poveste mojega imena, ker si sicer nakopljem sovraštvo."

"Prav je, Lovre, to je bila tvoja dolžnost, da mi razodeneš, ako je kaj takega. Za skrivnost se ne boj. Torej kaj je?"

"Tisovčevi in Kožarjevi so si v sorodstvu."

Župnik se zgane. Ni pričakoval te vrste zadržka. Lovre se je ženil poprej pri Jerici in zato je župnik menil, da ne bo hudega zadržka.

"In kdo ti je povedal?"

"Zarujoveževa Meta."

"A zakaj ne pride sama povedati?"

"Dejala je, da nič rada ne gre v župnišče."

"Če bodeš ti vedel povedati, kakšno je to sorodstvo, že, drugače pa moraš ponjo."

"Tistega pa jaz ne vem. Sem mislil, da imate vse v bukvah po pisano."

"Imam zapisano, imam, ali ne kaj pa se vendar mora povedati, da vem rodove poiskati."

In Meta je morala še tisti večer v župnišče.

"Če človek manj ve, boljše je zanj", godrnjala je zvitja ženska prav vsi pot in pred župnikom najmanj desetkrat ponovila.

"Kako pa sta si Tisovce in Kožar sorodna?"

"Tisovčev stari oče je bil brat Kožarjeve stare matere."

Župnik zariše na papir, pogleda v matične knjige in naposled zakliče:

"To so vnuki bratrancev in sestranke. Res je, sorodna sta si ženin in nevesta v četrtem kolenu. In zakaj nisi poprej povedala, Meta?"

"Če človek manj ve, boljše je zanj", odvrne zopet svojevlastno ženska ter izigne iz župnišča.

Hlapec je še tisti večer nesel pismo župnikovo do Tisovca s poročilom, da so oklici ustavljeni.

Lovre pa se je grel pri Meti za pečjo ter čakal, kako bo Meta zvrčila svoj posel. Bil je birmiski boter njenemu sinu in on mu je bila posebno naklonjena. Zarujoveževa Meta je bila petdesetletna ženska, vdova in je stanovala v Kožarjevi bajti. Pletla je nogavice in jopice, prodajala semena in — opravljala. Vedela je za vse skrivnosti in spletke v vasi: kaj čuda, da je zalotila tudi sorodstvo med Tisovčevimi in Kožarjevimi. Ker je imela hud jezik in je dosti preprirov napravila v vasi, jo je tudi župnik mrazil radi tega. Zato pa ni rada prišla pred njegovo obličje.

(Konec prihodnjč.)

Opasen balkanski položaj.

Bitolj je padel in s tem morejo zavezniki, zlasti Srbi, zaznamovati velik uspeh, toda skoro istočasno prihajajo zelo neugodna kritična poročila iz Berlina, kakor tudi iz Petrograda o uspešnih operacijah nemško-avstrijskih čet pod poveljstvom generala Falkenhayna.

O važnosti Bitolja smo že v prejšnjem članku omenili. Iz Londona prihajajo poročila, da vlada tam zelo pesimistično mnenje glede Rumunije; vsi so v strahu, da se z rumunsko armado zgodi nekaj, česar se godjaž je ni zgodilo z nobeno drugo v sedanji vojni, namreč, da bo čisto zajeta; le še nekoliko upanja polagajo na poveljočega francoskega generala, ki je znan iz prejšnjih operacij na drugih frontah kot velik strateg.

Ako se zavezniki v Solunu ne bodo pravočasno požurili in pričeli z ofenzivo na celi macedonski fronti — drugod tako ne morejo — in tako olajšali položaj Rumuniji, znajo doživeti zavezniki zopet največji poraz, ki zna imeti zanje najopasnije posledice.

Ako bosta Mackensen in Falkenhayn v Rumuniji popolnoma uspela, potem nastane velika ne-

varnost, da bodo prišli Nemci in Avstriji na macedonsko fronto in pričeli ofenzivo na celi macedonski fronti. In kakšne posledice zna to imeti, si je mogoče predstavljati; — možnost je, da se bodo morali zavezniki umakniti na Grško in od tam se vkrati na parnike in odpluti domov.

To se pravi, — ako se bo tako zgodilo kot mislijo vojaški kritiki v Londonu, — kjer vlada, — kot rečeno — velik strah.

To vse je mogoče, čla se zgodi, in sicer kot posledica starih napak.

Člani avstrijskega parlamenta.

"Ohzor" poroča: Odkar je začela evropska vojna, je padlo 35 avstrijskih državnih poslancev na bojišču in sicer 7 nemških nacionalcev, 5 nemških krščanskih socialistov, 2 nemška socialna demokrata, 3 Poljaki, 2 Malorusi in 1 Italijan. Umrlo jih je 22, med njimi Mandić in Slovenec Povše.

dva sta odložila mandate, in radi kazenskega postopanja so izgubili mandate češki poslanci Burič, Choc, dr. Kramarž, dr. Netolický in Bojna, dr. Markov in roški poslanci dr. Grafenauer. — Obsojen je bil na smrt in ustreljen po vojni sodnji italijanski poslanec dr. Batisti. Skupaj je torej izgubil avstrijski parlament 69 poslancev odkar je zadnjič zboroval.

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKIM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

NAZNANILO.

Tempotom naznanjam vsem članom in članicam društva "Pomočnik" št. 2 S. D. P. Z. v Johnstownu, Pa., da je članstvo sklenilo, da se mora vsak član vdeležiti prihodnje seje dne 3. decembra 1916, ker bode volitev novega odbora za leto 1917. Kdor se te seje nevedeleži, bode moral prispevati 50¢ v društveno blagajno, izveti so samo bolniki in člani, oddaljeni več kot 5 milj. Zato raj želimo, da se vdeležite te seje v polnem številu.

S sobratstvim pozdravom.

M. Amershek, tajnik.

(23-24-11)

VABILO

na prosto zabavno in PLESNO VESELICO,

katero priredi slovensko podporno društvo "BALKAN"

št. 69 S. D. P. Z. Pittsburgh, Pa., na Zahvalni dan 30. novembra v K. S. Domu

na 57 Buttler St., Pittsburgh, Pa. Začetek ob 6. uri zvečer.

Ker je ta dan praznik in začno tudi zadnja predbožična veselica, vljudo vabimo vse rojake in rojakinje ter brate Hrvate, da se te naše veselice polnoštevilno vdeležijo. Svirla bode domača slovenska godba na pihala. Za dober prigrizek in izvrstno postrežbo bo dobro preskrbljeno.

Toraj na veselo svidenje 30. novembra zvečer.

Jošip Dekleva, tajnik.

(23-24-11)

ŽENITNA PONUDBA.

Želim se seznaniti s Slovenko v starosti od 30 do 38 let, tudi sme biti vdova z dvema otrokoma. Katera ima resne misli v svrhu ženitbe, naj mi piše in priloži svojo sliko.

Ben Jurman, Livingston, Ill.

IZURJEN ČRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarni. Pomudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker, 242 Florida St., Milwaukee, Wis. (16-17-11)

RIEGER'S Monogram WHISKEY

8 kvartov \$5

4 kvarte \$3

PROSTO

J. RIEGER & CO.

1648 CHERRY STREET

Kansas City, Mo.

Je učinilo vse.

The "KOPP'S BABY'S FRIEND CO.", katerih otroško zdravilo, "KOPP'S" je obvarovalo smrti milijone otrok, ki so trpeli na zaprtju, grli, krčih, nespanju, pri dobljanju zob in drugih otroških boleznih, so prejeli pred kratkim sledeče pismo od

Mrs. Howard Stalmecker, Reading, Pa.

Porabila sem šest steklenic vašega zdravila za otroke, "KOPP'S" in smelo rečem, da je učinilo vse, kakor pravite. Nikdar nisem vrlela, da zamore biti nekaj, kar odstrani bolečine, kakor jih je vaš olajšalni sirup mojemu otroku. Nikdar ne bom brez njega in priporočila sem ga več prijateljem, ki vedo, da je dobro za otroke, ki doživajo zobe.

"KOPP'S", prijatelj otrok je napredaj v vseh lekarnah po 25 in 50 centov steklenica.

Ako ga ne dobite pri vašem lekarju, pošljite nam en dolar in z obratno pošto vam pošljemo dve steklenici po 50c.

"KOPP'S BABY'S FRIEND CO.", No. 12 Kopp Building YORK, PA.

Iščem svojo sestro ROZO GRM. Doma je iz vasi Dolenje Radlje, fara Brčka, Dolenjsko. Pred enim letom je bila v New Yorku in pozneje ni pa mi več znano. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nje naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama oglasi svojemu bratu, — Alois GRM, Box 17, McMeen, W. Va. (23-24-11)

Želim zvedeti za naslov svojega prijatelja JOSIPA ŠTEMBERGAR, podmače Fedlinčkov pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega. — Anton Potepan, Box 93, La Grange, Ill. (23-25-11)

Najnepejše želim za ženske lase, kakor tudi se smikne brke in brado. Od tega manila sranejo vsi tisti tedni krasi gosti in dolgi lasje kakor tudi modre kranke brti in brade in se bodo odprali in osvelili. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, vim, rane, opekline, bula, ture, krasne in grane, potne noge kurje oči, osebne v paz dneh polnoma odstraniti. Kdor bi želel zdravila brez uspeha rabi mu jancim za \$3.00. Plašite takoj po čenit, ki ga takoj pošljem zastopni.

Krasi župi KOLENDAR za leto 1917 dobite ako pošljete 4 cente za poštno.

JACOB WAKOIO, 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

Slovensko katoliško

podp. društvo sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Izposrednice dne 21. januarja 1902 v dr. P. Penzylvan.

GLAVNI UPRAVNIKI:

Prisiljeni: JOSEF PRIMER, Box 95 Wilkes, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAB, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUCHER, Box 835, Rock Springs, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 402, Forest City, Pa.
 Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
 Posiljalnica: JOSEF KALAB, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERNOVNI KRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVKO, 898 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Prisiljeni: IGNAO PODVARNIK, 6325 Station St. E. B., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7715 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROBNI ODBOR:

Prisiljeni: MARTIN ORBEŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
 I. porobnik: MARTIN STEFANIČ, Box 78, Franklin, Kan.
 II. porobnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., B. F. D. 1, Grandfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Prisiljeni: ANTON HOČVAR, B. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, C.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL ORBEŽAN, Box 402, Wilt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Pa.

Društvo gladije "GLAS NARODA"

Slike s kanarskih otokov.

(Nadaljevanje).

13.

MALO PŠENICE.

Kdo jaše v temi vprek čez najljepše njive, vstrice ceste? Zakaj ne jaše po poti? Ali ima slabo vest, da se ogiblje dneva in ljudi?

To je Don Fernan Descanza y Verbena, caballero, znan po celnem otoku lastnik štirih zemljišč, katerih vsako ima čedno hišico in vsa potrebna gospodarska poslopja. Don Descanza je brez poklica. Biva z rodbino v mestu Santa Cruz. Zemljišča je oddal v zakup, kakor to na Kanarijskih otokih vsak posestnik, če more. In kot je šega, plačujejo gospodu Descanza njegovi štirje najemniki zakupnino tako, da mu izroče vsako leto vso pšenico, kar so je pridelali, ostale pridelke pa obdrže zase. Za pšenično posestvo se porabi večina polja. Najemniki mora vsled tega pšenice kupovati, ker drugih pridelkov ni vselej dovolj za živč. Mora čisto od lastnega gospodarja drugo kupovati pšenico, katero je pridelal z lastnimi rokami.

Don Fernan Descanza y Verbena nočijo jaše nadzorovati svojega najemnika Seňora Manuela Vivandero, ki bi va v tihi gorski vasi Manilleza. Dve leti je Vivandero pridelal dovolj malo pšenice, dasi je bilo posejano toliko kot prejšnja leta.

Kam pri Vivandero izrine pšenica ob vsaki žetvi?

To hoče dognati caballero Don Fernan Descanza y Verbena. Zato se ogiblje belega dneva in bele ceste. Tiho jaše. V velikih skokih tiho politava za konjem veliki pes gospoda Descanza.

Blizo Manilleze stopi Don Descanza s konja. Priveže ga k nizki palmi. Na ovrtni jermen svojega psa pritrdi veržico, katero pripne za sedlo.

Zavarovavši na tak način konja, se Don Descanza y Verbena poda na prežo.

Kupite vse likerje, ki jih potrebujete tam, ki jih drugi kupujejo — v najstarejši prodajni likerjev v Pittsburghu, Pennsylvaniji.

Nashe dolgoletne izkušnje v tem poslu so nam pripomogle, da vemo, kako postreči našim odjemalcem.

Glejte spodaj cene:

	galona
Rdece ali belo žganje	od \$1.75 do \$5.00
Rum ali rešene	1.75 5.00
Brinjevec ali špirit	2.50 5.00
Tropinjevec ali slivovka	2.25 5.00
Konjak ali kumovec	2.25 5.00
Hruševac ali breskev	2.25 5.00
Rostoplin ali malisevec	2.25 5.00
Rdece ali belo namizno vino	1.75 3.00

Mi plačamo prevoz pri naročilih nad \$5.00.
 Poštni ali ekspresni money order ali pa gotov denar se mora poslati z naročilom.
 Ena sama poskušnja vas bo prepričala, da najbolje postrežemo svoje rojake.

Katalog in cenik pošljemo brezplačno vsakemu, ki ga zahteva.

G.W. Schmidt Company
 100 Sixth Street, Pittsburgh, Penna.

Toda ne!

Gospodar ostane notri. Veli najeti voznika. Najemnik Mannel se trikrat povrne iz vasi s sporočilom, da ne more najti nikogar. Četrtri ga gospodar pošlje iskat voznika. Že je solnce zašlo. Že se temni. Selo zdaj prav počasi daleč odnekod priškrilje težak dvokolesni voz, s silno visokima kolesi, voz, kakršne uporabijo po vseh krajih, kjer je dobrih voznih potov malo ali nič. V voz sta bila vprežena dva suha konjica, drag pred drugim.

Začno nakladati stelo na voz. Celo gospodar sleče suknjice in pomaga. Pod stelo najdejo osemnajst vreč pšenice, enajst vreč turščice in velik kup lepega, debelega krompirja. Gospodar s stelo vred odpelje pšenico, turščico in krompir. — Voznik je imel z vožnjo posla vso noč.

14.

KANARSKA KOZA.

Ni smešneje živali kot je kanarska koza. Že sploh je kozja fiziognomija prava spaka, ki najresnejšemu človeku zvali smehljaj na ustnice, ako je natančneje opazuje. Kanarska koza je pa v tem oziru superlativ vsega kozjega.

Gotovo je hudč vzel nase podobno tenerifiškega kozla, ko je — kakor veli stara zgodbica — med službo božjo sedel na prižnico streho, naslonil kocičasti hrbet ob Mojzesovi tabli ter začel na kos pergamenta zapisovati tiste, ki so se pogovarjali, smejali ali spali. Vse navzore je že zapisal, razven enega samega, ki je na koru ob orgljah klečal in molil. Zato je edini ta videl piščočega hudč.

Pergamen je bil poln. Hudč zgrabi s svojimi kozjimi parklji pergamen zgoraj in spodaj ter ga z vso silo raztegne, da bi se naredil prostor za nova imena. Toda iz desnega parklja se mu pergamen izmuzne, hudč, ki je pergamen nategoval sklonjen, omahne nazaj, rogovi kypesno ob Mojzesovi tabli, uhaja klofota po tablah kakor dva prazna žepa, brada zafra okrog gobca, ki je podoben najnesrečnejši obliki starih brezobih človeških čeljusti; pri vsem tem imajo oči izraz največje resnobe, izraz oblija, ki se še nikdar ni zasmajalo, kakor bi iz neblago dišečega kozlovskega kozla gledal prvi filozof celega sveta. Ob tem prizoru se zasmije tudi edini pobožni molilec gori na koru ob orgljah. Hudč zapiše se tega in izgine...

To bi bila prikazen kanarskega kozla.

Ravno kanarska kozja pasma ima to posebnost, da je kozlič v prvih mesecih silno ljubek; ni živali, ki bi bila tako lepe kretnje, tako vabljiv, najlepšemu otročku mu glasku podoben glas, kakor kanarski kozlič. Če kozlička zajne na prostem vihar in huda ploha, začne krič, kakor bi jokala otrok. In ako greš gledat, kaj je, se začudiš, ko najdeš žival namesto človeka. Vzameš kozlička v naročje in ga neseš pod streho. Ko se živalica začuti na varnem, suhem in gorkem, začne polglasno meketati skozi nozdrvice tako zadovoljno, s tako mehkim, nežnim glaskom, kakor bi bil otročiček, ki ga je mati položila iz mrzle kopeli v gorko posteljico.

A konice rožičkov, ki se čutijo vrh glave pod dlako, obetajo, da bo iz te ljubezne živalice zrastle prav grd kozel, tem grši, čim ljubkejši je zdaj kozlič.

Narava tudi na Kanarijskih otokih po isti obrestni meri, kakor povsod drugod. Čim več je dala, tem več hoče imeti nazaj: Možak, ki je imel v mladosti Adonisov lepi obraz, je na starost takšen, da ga v glavo ni drugega kot same grde gube... Kanarska koza toraj ne more tožiti, da se ji godi krivica.

V nekem oziru pa vendar kozi, živeci na skalnih kanarskih otokih, ostane nekoliko nežnosti vedno, tudi potem, ko ji zrastejo po vratu ležaji, svedrom podobni rogovi. Ohrani neko rahlostnost, ki se menda pri nobeni drugi kozji pasmi ne opazuje v tolikšni meri.

Glej jo, kako se vede na pašo, dokler kozlič ni odrasel. Pastir mora nesti kozliča s seboj, ko žene kozo na pašo, sicer bi mati takoj prihitela iz gozda domov. Toda kozlič ne sme sesati, ko je star nad en mesec. Zato mu navežejo na gobček uzo, katerega mu drži med čeljusti kosček lesa; ta brajla mu brani sesati, pa ga ne ovira pri pašo. Da se kozliček ne oddalji od prostora, kjer naj bi se pasla kozo, ga treba privezati, pa tako, da mu vrv ne poškoduje udov. Naveže se mu na sprednjo nočico petlja, ki se ne more pretirno zadržati, ker je videta v le-

seno cokoljico. Mala lesena priprava je za dolgo vrv privezana h grmu. Kozlič ima toliko prostosti, da si lahko išče hrane v okrožju 5—10 metrov. Od tega mesta se tudi kozo ne oddalji mnogo. Kadar mati, i. išče hrane, stoji tako, da mladiča ne vidi, ga neprestano kliče z meketanjem. Mladič na vsak klic odgovori z nežnim, otroškemu smehu podobnim glaskom. Kadar se po tihem gozdu razlega to klicanje in odgovarjanje med materjo in mladičem, se iz tega lahko posname, da se je mati, izvršujoč svojo dolžnost, oddaljila od mladiča, da se ne vidi, da pa hočeta biti po glasu združena. Ako se nad mladičem v zraku zaziblje roparska ptica, začne kozlič vik, ki doni kakor glas polnetega otroka. In starka takoj meketajoč prihi na pomoč, pritrsne z životom mladiča h grmu, da ga skrije, ter napadovalec nastavi svoje dolge, tenke roge... Nad gozdom zavriši nevihta z mrzlo ploho in točo, starka beži tja, kjer upa najti kozo. Ako jo spuste pod streho, obstoji na pragu ter v gozd obrnjena mekeče tako dolgo, da kdo odide iskat mladiča, ki se tačas materinemu meketanju odzivi z žalostnim kričkom. In star ka spremi v gozd človeka, ki gre po mladiča, tudi če se dež uliva v potokih: Mati mora biti vselej zraven, kadar se kdo dotakne mladiča.

V tednih, ko mladi kozliček raste, kaže starka bistroumnost, katere sicer ni opaziti pri njej. Ako so jo pri tujih hišah včeraj z mladičem vred vzeli pod streho, in ako danes zopet pride nevihta, bo danes kozo sama stopila v isti kotiček, ki so ji ga odkazali prejšnji dan, ter se bo stisnila k steni, kakor bi hotela reči:

"Ravno tam bom, kjer hočete, in potrudila se bom, da vam ne bom napoti, samo da me z mojim mladičem pustite pod streho." (Pride še.)

NAZNANILO.

Članom društva sv. Martina št. 44 J. S. K. J. v Barmartonu, O., naznanjam sklep zadnje seje dne 12. novembra, in sicer, da bo prihodnja seja dne 10. decembra in obenem tudi glavna seja, pri kateri imamo rešiti več važnih točk v korist društva in obenem pa volitev novega odbora za bodoče leto. Dolžnost vseh članov je, da se te seje gotovo vdeležijo in poravnajo vse svoje dolg. Kdor izmed članov izostane brez tehtnih vzrokov, bo moral plačati \$1 kazni v društveno blagajno. V slučaju, da bi se pa kdo protivil plačati, potem je suspendiran za en teden od bolniške podpore, ako bi jo slučajno potreboval. Toraj vpoštevajte ta sklep in vdeležite se vsi do zadnjega.

Math. Kramar, tajnik.

Rad bi seznanil za naslov svojega brata TOMAŽA KOREN, doma iz občine Drežence, okraj Tolmin, in za bratrance FRANKA GOMILŠEK, tudi tam doma. Prvi je bil v začetku vojne poklican na srbsko fronto. Od drugega sem pa dobil zadnje poročilo v februarju letos iz Radkersburga. Ker ni nobenega glasu več niti od prvega, ne od drugega, prosim cenjene rojake, če je kdo kaj izvedel, da mi sporoči, za kar mu bom zelo hvaležen. — Matko Koren, Box 41, Adamson, Okla. (23-24—11)

SLOVANKA

dobi službo hišne oskrbnice. Starost 25 do 30 let. Vprašajte pri: Fantinič, 435 W. 28. St., New York, N. Y. (23-24—11)

NAZNANILO.

Članom društva sv. Stefana št. 117 J. S. K. J. v Sartellu, Minn., naznanjam, da se vrši prihodnja seja dne 10. decembra, pri kateri bomo volili nov odbor za bodoče leto. Dolžnost vsakega člana je, da se vdeležijo te seje, da ne bo pozneje nepotrebnih opazk. Zaeno pa opozorim vse na društvena pravila, ki pravijo, da kdor se ne more vdeležiti glavne letne seje, mora prejeti naznaniti tozadevni vzrok.

Frank Triller, tajnik.

Edini SLOVENSKE SALOON V ALLEGHENY, PA.

JOSEF SAVEC, lastnik.

Toči najbolje, vedno sveže pivo, domače in importirane žganje, pristno vino.

Gorki in mrzli prigrizek vedno na razpolago. — Union-Bar.

Posebno se priporočam Stajercem, Kranjcem in Hrvatom.

HOTEL JOE

717—719 East St., Cor. Foreland (preje First St.)

PITTSBURGH, PA.

Ali vam še ni zdaj znano?

Ali vam še ni zdaj znano, kjer dobite najbolje in najceneje. Tako mesto je samo eno v Ameriki in to je trgovina na cesti B. & O. Road v Pittsburghu, Pa.

Prebrskajte pazno se boste našli:

1. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$1.75 Najbolji Kimmel od družbe
 2. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$2.00 Najbolji Kimmel od družbe
 3. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$2.25 Najbolji Kimmel od družbe
 4. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$2.50 Najbolji Kimmel od družbe
 5. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$2.75 Najbolji Kimmel od družbe
 6. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$3.00 Najbolji Kimmel od družbe
 7. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$3.25 Najbolji Kimmel od družbe
 8. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$3.50 Najbolji Kimmel od družbe
 9. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$3.75 Najbolji Kimmel od družbe
 10. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$4.00 Najbolji Kimmel od družbe
 11. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$4.25 Najbolji Kimmel od družbe
 12. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$4.50 Najbolji Kimmel od družbe
 13. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$4.75 Najbolji Kimmel od družbe
 14. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$5.00 Najbolji Kimmel od družbe
 15. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$5.25 Najbolji Kimmel od družbe
 16. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$5.50 Najbolji Kimmel od družbe
 17. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$5.75 Najbolji Kimmel od družbe
 18. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$6.00 Najbolji Kimmel od družbe
 19. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$6.25 Najbolji Kimmel od družbe
 20. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$6.50 Najbolji Kimmel od družbe
 21. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$6.75 Najbolji Kimmel od družbe
 22. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$7.00 Najbolji Kimmel od družbe
 23. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$7.25 Najbolji Kimmel od družbe
 24. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$7.50 Najbolji Kimmel od družbe
 25. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$7.75 Najbolji Kimmel od družbe
 26. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$8.00 Najbolji Kimmel od družbe
 27. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$8.25 Najbolji Kimmel od družbe
 28. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$8.50 Najbolji Kimmel od družbe
 29. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$8.75 Najbolji Kimmel od družbe
 30. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$9.00 Najbolji Kimmel od družbe
 31. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$9.25 Najbolji Kimmel od družbe
 32. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$9.50 Najbolji Kimmel od družbe
 33. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$9.75 Najbolji Kimmel od družbe
 34. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$10.00 Najbolji Kimmel od družbe
 35. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$10.25 Najbolji Kimmel od družbe
 36. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$10.50 Najbolji Kimmel od družbe
 37. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$10.75 Najbolji Kimmel od družbe
 38. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$11.00 Najbolji Kimmel od družbe
 39. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$11.25 Najbolji Kimmel od družbe
 40. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$11.50 Najbolji Kimmel od družbe
 41. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$11.75 Najbolji Kimmel od družbe
 42. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$12.00 Najbolji Kimmel od družbe
 43. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$12.25 Najbolji Kimmel od družbe
 44. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$12.50 Najbolji Kimmel od družbe
 45. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$12.75 Najbolji Kimmel od družbe
 46. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$13.00 Najbolji Kimmel od družbe
 47. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$13.25 Najbolji Kimmel od družbe
 48. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$13.50 Najbolji Kimmel od družbe
 49. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$13.75 Najbolji Kimmel od družbe
 50. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$14.00 Najbolji Kimmel od družbe
 51. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$14.25 Najbolji Kimmel od družbe
 52. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$14.50 Najbolji Kimmel od družbe
 53. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$14.75 Najbolji Kimmel od družbe
 54. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$15.00 Najbolji Kimmel od družbe
 55. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$15.25 Najbolji Kimmel od družbe
 56. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$15.50 Najbolji Kimmel od družbe
 57. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$15.75 Najbolji Kimmel od družbe
 58. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$16.00 Najbolji Kimmel od družbe
 59. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$16.25 Najbolji Kimmel od družbe
 60. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$16.50 Najbolji Kimmel od družbe
 61. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$16.75 Najbolji Kimmel od družbe
 62. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$17.00 Najbolji Kimmel od družbe
 63. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$17.25 Najbolji Kimmel od družbe
 64. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$17.50 Najbolji Kimmel od družbe
 65. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$17.75 Najbolji Kimmel od družbe
 66. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$18.00 Najbolji Kimmel od družbe
 67. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$18.25 Najbolji Kimmel od družbe
 68. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$18.50 Najbolji Kimmel od družbe
 69. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$18.75 Najbolji Kimmel od družbe
 70. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$19.00 Najbolji Kimmel od družbe
 71. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$19.25 Najbolji Kimmel od družbe
 72. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$19.50 Najbolji Kimmel od družbe
 73. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$19.75 Najbolji Kimmel od družbe
 74. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$20.00 Najbolji Kimmel od družbe
 75. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$20.25 Najbolji Kimmel od družbe
 76. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$20.50 Najbolji Kimmel od družbe
 77. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$20.75 Najbolji Kimmel od družbe
 78. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$21.00 Najbolji Kimmel od družbe
 79. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$21.25 Najbolji Kimmel od družbe
 80. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$21.50 Najbolji Kimmel od družbe
 81. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$21.75 Najbolji Kimmel od družbe
 82. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$22.00 Najbolji Kimmel od družbe
 83. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$22.25 Najbolji Kimmel od družbe
 84. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$22.50 Najbolji Kimmel od družbe
 85. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$22.75 Najbolji Kimmel od družbe
 86. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$23.00 Najbolji Kimmel od družbe
 87. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$23.25 Najbolji Kimmel od družbe
 88. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$23.50 Najbolji Kimmel od družbe
 89. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$23.75 Najbolji Kimmel od družbe
 90. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$24.00 Najbolji Kimmel od družbe
 91. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$24.25 Najbolji Kimmel od družbe
 92. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$24.50 Najbolji Kimmel od družbe
 93. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$24.75 Najbolji Kimmel od družbe
 94. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$25.00 Najbolji Kimmel od družbe
 95. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$25.25 Najbolji Kimmel od družbe
 96. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$25.50 Najbolji Kimmel od družbe
 97. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$25.75 Najbolji Kimmel od družbe
 98. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$26.00 Najbolji Kimmel od družbe
 99. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$26.25 Najbolji Kimmel od družbe
 100. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$26.50 Najbolji Kimmel od družbe
 101. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$26.75 Najbolji Kimmel od družbe
 102. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$27.00 Najbolji Kimmel od družbe
 103. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$27.25 Najbolji Kimmel od družbe
 104. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$27.50 Najbolji Kimmel od družbe
 105. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$27.75 Najbolji Kimmel od družbe
 106. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$28.00 Najbolji Kimmel od družbe
 107. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$28.25 Najbolji Kimmel od družbe
 108. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$28.50 Najbolji Kimmel od družbe
 109. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$28.75 Najbolji Kimmel od družbe
 110. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$29.00 Najbolji Kimmel od družbe
 111. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$29.25 Najbolji Kimmel od družbe
 112. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$29.50 Najbolji Kimmel od družbe
 113. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$29.75 Najbolji Kimmel od družbe
 114. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$30.00 Najbolji Kimmel od družbe
 115. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$30.25 Najbolji Kimmel od družbe
 116. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$30.50 Najbolji Kimmel od družbe
 117. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$30.75 Najbolji Kimmel od družbe
 118. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$31.00 Najbolji Kimmel od družbe
 119. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$31.25 Najbolji Kimmel od družbe
 120. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$31.50 Najbolji Kimmel od družbe
 121. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$31.75 Najbolji Kimmel od družbe
 122. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$32.00 Najbolji Kimmel od družbe
 123. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$32.25 Najbolji Kimmel od družbe
 124. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$32.50 Najbolji Kimmel od družbe
 125. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$32.75 Najbolji Kimmel od družbe
 126. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$33.00 Najbolji Kimmel od družbe
 127. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$33.25 Najbolji Kimmel od družbe
 128. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$33.50 Najbolji Kimmel od družbe
 129. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$33.75 Najbolji Kimmel od družbe
 130. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$34.00 Najbolji Kimmel od družbe
 131. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$34.25 Najbolji Kimmel od družbe
 132. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$34.50 Najbolji Kimmel od družbe
 133. St. Louis, B. & O. Road, 12.000 gal. \$34.75 Najbolji Kimmel od družbe
 134. St. Louis, B. & O. Road,

I. I. Kraszewski:

UMIRAJOČI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

44

(Nadalejvanje).

— Da, to je res — je zastokal Vincentovič.
— Toda vse se še da napraviti. — Ker pravite, da ste bili prijatelj mojega pokojnega brata, vam bom dal pismeno dovoljenje, da smete streljati v mojem gozdu.

Vesel je bil, da je dobil dovoljenje, pri tem pa ni pomislil, da je s svojim podpisom pripoznal, da je del gozdov Podmoščanova last.

Prijazno se je mu je zahvalil in se odpravil proti domu:
— Ubogi pan Leon — je premišljeval sam pri sebi. — Na koliko boljsem stališču je njegov brat. — Leon je stradal in spal na slami.

Ko se je vrnil v Bransk, ni o dovoljenju nikomur žrnil besede. Samo o procesu je povedal. — Gozdowski se je zasmejal, češ, da se jim bo posrečilo pravdo najmanj še za petdeset let zavleči.

Zaboje, katere so pripeljali v Varšavo, so zopet odprli ter obelstil stare dragocene slike po stenah.

General je obvestil starega kneza, da so stene popravljene in da je sploh vse urejeno.

Starec je objel svojega brata in se mu pristrčno zahvalil.

— Ti si pa res steber naše družine — mu je rekel. — Hvala Bogu! — Zdaj smo lahko zopet srečni in zadovoljni. — Zdaj se lahko zopet pokažemo svetu. — Robert ne bo delal sramote svojemu imenu. — Samo zastran Stele sem v nekakih skrbih. — Kam se bo obrnil ta biser, ki zasluži prostor v kraljevem diadem? — Zdaj je stara Stela sedemindvajset let. — Sedemindvajset let, to je precej za žensko. — Dragi brat, poglej malo naokoli in skušaj dobiti kako partijo. — Škoda bi bilo za krasno devico, za čudovito bitje. — Ali ne, general?

— Moj Bog — je vzkliknil general. — V nebesih se sklepajo zakoni. — Zakoni, ki jih sklopi človeška roka, niso posebno srečni. — Nikar se ne boj, brat. — Se bo že dobilo kaj primerne.

— Kaj pa Robert? — Ali kaj piše?

— V Varšavi je ostal zastran grofica Alfonzine. — Upajmo, da se bo zdaj vse uravalo. — Čeravno ni grofica posebno lepa, je vendar grofovskega rodu. — Pa tudi precejšnjo doto bo imela.

— Upajmo, da bo.

Oba sta se zamislila.

Po kratkem molku je nadaljeval stari knez:

— Veš kaj, brat, tako smo sami. — Vedno smo sami. — Tudi uboga Stela se dolgočas, akoravno tega ne pove. — Že radi nje bi morali imeti kaj gostov. — Kaj bi bilo, če bi priredili kak ples, ali kako drugo zabavo? — Kaj praviš?

Generalu se ni zdelo ta misel posebno srečna.

— Seveda, to bi že bilo. — Posebno zastran Stele. — Toda po mojem mnenju je boljše, počakati Robertovega povratka.

— Le pogovoriva se. — Kdaj misliš, da bi se vršila zabava?

— Hm, hm. — Najprej moram vprašati Gozdowskega, koliko ima v blagajni. — Ta proces s Podmoščanom precej stane.

Pripomniti je treba, da so bili starec povedali, ko je vložil Zembrinski tožbo glede dela branskega ozemlja.

— Ah, kaj to? — se je nasmešnil in zamahnil z roko. — Ta pravda traja že dve leti. — Ako nima zdaj Gozdowski dvajset ali tridesetisoč goldinarjev v blagajni, ne vem, kaj bi napravil žnjim.

General je prav dobro vedel, da včasih nimajo niti sto goldinarjev, pa je molčal.

— Toda v okolici ni nobene take družine — je rekel slednjič. — Koga naj pa povabimo? — Skoraj vse so se preselilo v mesto.

— Saj se ni treba omejit samo na bližnjo okolico. — Vse bomo povabili kar se bo dalo. — Kakih deset ali dvajset tisočakov že lahko žrtvujemo.

Tudi pri večerji je omenil ta ples; brat mu ni hotel ugovarjati. Naslednji dan je dobil pan Gozdowski brzojavko, da je bila pravda glede meje tudi pri predzadnji inštanci izgubljena. — Prestajala je torej le še ena inštanca. — zadnja.

V slučaju, da dobi nasprotnik pravico, bo skoraj polovica branskih posestev pripadlo Podmošču.

General je zadel ta novica kakor strela iz jasnega neba.

Gozdowski je moral takoj odpotovati v Varšavo in stopiti z raznimi uglednimi osebnostmi v stik.

General je slednjič izprevidel, da se mora nekaj ukreniti, da ne bo posestvo popolnoma propadlo.

Gozdowski se je naslednji dan odpravil v Varšavo. — Skoraj isti čas je odpotoval v Varšavo tudi Podmoščan, ki je imel pri sebi hle bse kruha, stekleice žganja in nabasano denarnico.

XI.

Knez Robert je še vedno zahajal k Moščinskim, toda med njim in grofico Alfonzino ni prišlo do uikake odločitve.

V istem času se je bil pripeljal Gozdowski v Varšavo. — Pri odhodu je bil tako razburjen, da ni vprašal generala niti za Robertov naslov.

Šel je v najboljši varšavski hotel in se informiral o Robertu. — Ko je dobil zaželjeno in hotel oditi, je opazil pred seboj grofa Moščinskega.

Oskrbnik se ga je neizrečeno razveselil. — Prepričan je bil, da mu bo še kaj več razodel o Robertu.

Grof mu je zelo uljudno odzdravil in vprašal:

— Kaj vas je privedlo v Varšavo?

— Ah, zaradi tega nesrečnega procesa sem prišel — je odvrnil oskrbnik, misleč, da ni treba pred grofom, bodočim sorodnikom Branskih, ničesar skrivati. — Komaj smo se iznebili prvih skrbí, imamo že druge na glavi.

— Kaj pa je? — Kaj pa je? — je vprašal grof radovedno.

— Stara pravda. — Stara že več kot dvesto let. — Zdaj je dobi Podmoščan drugega gospodarja in ta gospodar je takoj vložil tožbo. — Ako dobi pri zadnji inštanci, izgubimo mi skoraj vsa polja in gozdove, skoraj polovico posestva. — Bransk bi bil potem brez vsake vrednosti.

Grof se je zdržnil in gledal Gozdowskega kakor tele nova vrata.

— Zdaj sem prišel sam v Varšavo. — Vse znanke bom obiskal, na vse uglednejše ljudi se bom obrnil. — Braniti se moramo na vsak način z vsemi sredstvi. — Še enkrat rečem: — Bransk je brez gozdov brez vsake veljave.

— Kdaj se je pa začela pravda? — je vprašal grof še bolj presenečen.

— Ah, to s stari grehi, s katerimi so prišli na dan in jih obnovili. — Naš nasprotnik je dozdaj še v vseh inštancah zmagal. — Ni ti trenutka ne smemo izgubiti.

Moščinski je poslušal in molčal.

— Čudna so pota božje previdnosti! — je pomislil. — Ako bi ne srečal tega človeka, bi izgubila Alfonzina svojo doto. — Takoj bom šel Avrela vprašat za svet. — Zdi se mi, da se je ves svet zarotil proti Branskim.

(Dalje prihodnjič).

VABILO

PLESNO VESELICO,

katero priredi

društvo SV. BARBARE post. 10

dne 4. decembra 1916

v Mike Bulichevi dvorani, 2. St., Thomas, W. Va.

Pričetek veselice točno ob 3. pop.

Vstopnina bode 50 centov.

Tempotom se vljudno vabi vse

člane naše postaje, kakor tudi vsa

sosedna slovenska društva, da se

naše veselice polnoštevilno udele-

žijo ter pripomorejo k boljši za-

bavi in uspehu; v enakem slučaju

hoče tudi naša postaja stati na

vaši strani, kajti v slogi je moč.

Za vsestransko postrežbo bode

izborna preskrbljena.

Obenem se naznanja vsem čla-

nom postaje št. 10 v Coketon, W.

Va., da se polnoštevilno udeleže

sv. maše, katere bode dne 4. dec.

ob pol 10. uri dopoldne. Po sv.

maši bode seja in volitev društve-

nega odbora za leto 1917. Člani,

bodite v društveni dvorani ob 9.

uri, potem odkorakamo v cerkev!

Spolnite vse gori navedeno in

bode vse gladko, v nasprotnem

slučaju je pa odmerjena kazen po

sklepu društvene seje. Katerega

ne bode, bo izvedel iz zapisnika.

Se enkrat se vas vljudno prosi

vse skupaj za obilo udeležbo.

(22&24—11) ODBOR.

Rad bi zvedel za naslov ANDRE-

JA UNETIĆ, doma iz Kostanje-

vice na Dolenjskem. Pred dva-

ma letoma sva bila skupaj v

Garry, Ind. Sporočiti mu imam

nekaj iz stare domovine. Ako

kdo ve za njegov naslov, naj ga

mi blagovoli naznani, ali pa

naj se sam oglasi. — Frank Pa-

cek, 1006 E. 61. St., Cleveland,

Ohio. (22-24—11)

HARMONIKE

solist kakršnekoli vrste izdelujem in

popravilam po najnižjih cenah, a do

lo trpežno in zanesljivo. V poprav-

maštvu vamkdo pošlje, ker sem že

nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj

v svojem lastnem domu. V poprav-

maštvu kranjske kakor vse druge

harmonike tar računam po delu ka-

torino kdo pošlje brez nadaljnih

priloge.

JOHN WENZEL

1017 East 61st St., Cleveland, Ohio

OGLAS.

Želim zvedeti za kako farmo,

da bi jo vzel v najem, najraje v

državi Michigan ali Ohio. Pripo-

ročam se slovenskim farmarjem.

Anton Makše,

1027 E. 61. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi zvedel za naslov MARTI-

NA PERHNE, doma iz St. Jer-

neja na Dolenjskem. Pred enim

mesečem je neznano kam odšel

iz Collinwooda, Ohio. Prosim

cenjene rojake, ako je katere-

mu znan njegov sedajni naslov,

da ga mi naznani, ali naj se pa

sam zglesi svojem bratu.

John Perhne, 15929 Saranac

Road, Collinwood, Cleveland,

Ohio. (22-24—11)

Dr. LORENZ,

Specialist moških bolezni.

Jas sem edini hrvaški govore-

či specialist moških bolezni v

Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ

644 Penn Av. II. nadst. na ulici.

Uradne ure: dnevno od 9. do

popoldne od 8. ure zvečer. V pe-

tkih od 9. do 2. popoldne.

Nedeljo od 10. do 2. pop.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Pensyl-

vaniji naznanjamo, da jih bo v

kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janke Pletka,

ki je pooblaščen sprejemati naro-

čilo za "Glas Naroda" in izdati

toslednje potrdila. — Upati je

da mu bodo šli rojaki v vseh del

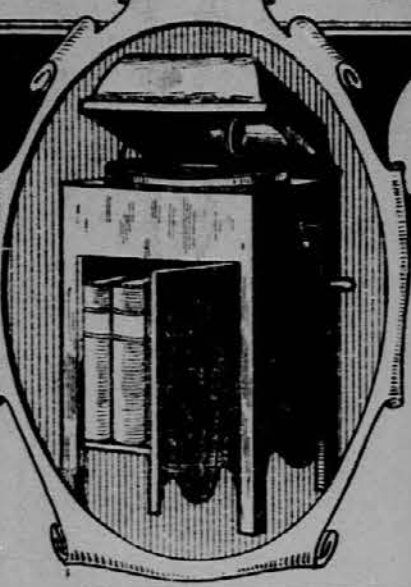
rih na roko.

Uredništvo.

TUKAJ JE

SLAVEC VSEH PHONOGRAPHOV

ČUDOVIT

CAROLA

\$15

Zdaj imate lahko doma godbo celega sveta za -15.00. Ta prekrasen nov mahogany

phonograph igra natančno vse Columbia in Victor

slovenske plošče

in obenem boste pa imeli instru-

ment, ki je kras hišni upravi.

PHONOGRAPH SALES CO.,

404 Ross Street,

Pittsburgh, Penna.

P. O. Box 1087

VPOŠTEVAJTE: Cena za CAROLA je le \$15.00 in pošljemo

jo vam prav na dom. Naročite jo še danes.

PHONOGRAPH SALES CO.,

Box 1087, Pittsburgh, Pa.

Dept. G. N.

Gospodje: — Priloženodobite money order check

za \$15.00, za kar nam pošljite eno vaših CAROLA.

Ime

Mestodržava

P. O. Box

Novo! Za Božične praznike. Novo!

Imam v zalogi možke ure s tremi pokrovi.

Nekaj novoga: Green gold izdelka in white-

gold izdelka, garantirane za 20 let. 8 7 kamni

Elgin kolesje \$16.50. 15 kamnov Elgin kolesje

\$20.00.

To so najkrajše ure, kar ste jih še

kdaj videli. Velika zaloga Columbia gram-

fonov, in Columbia slovenskih plošč, ki igrajo

na obe strani.

PIŠITE po cenik, pošljem ga brezplačno;

tiskani je v slovenskem jeziku.

Kupite blago od svojega rojaka, dobite

za ceneje in boljše kot pa od tujca.

Se priporoča.

IVAN PAJK,

456 Chestnut St.,

Conemaugh, Pa.

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE.

POSEBNO NIZKA CENA VINA IZ DRŽAVE NEW YORK.

Dokler zaloga ne poteče ponudim naravnost iz farmarske vinarne:

Concord ali črno vino, sod samo. \$27.00

Riesling ali belo vino, sod samo. \$30.00

Na razpolago imam 25 sudov.

Naročilo priložite Ekspres ali Money Order, ali pa Bank-draft. Za

hitro naročilo se vljudno priporočam.

M. KRAINZ,

6120 ST. CLAIR AVE.,

CLEVELAND, OHIO.

Jamčim, da je vino čisto in naravno.

Hotel Gilbreath

694 East 152. St.

COLLINWOOD — CLEVELAND, O.

Anton Seršen

vabi vse vrle Slovence in

Slovenke na obisk.

Vince je sladko,

teče prav gladko.

Pivo in kranjske klobase

delajo kratke nam case.

Sobe za prenočišča. —

Godba za ples.

Se priporoča

ANTON SERŠEN,

694 E. 152. St.,

Collinwood pri Clevelandu, O.

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate

družino, bo potrebno nabaviti poštivo in kuhinjsko opravo ako se bočete

nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam svoje velike

prodajalne, kjer dobite vse kar le potrebujete. Pri meni imate vedno po-

šteno in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se ne veste kam obrniti, po-

kličite na telefon Princeton 1331 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom pošal

en avtomobil po vas. Ako pa vzamete pocensto karo se peljite s St. Clair

karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov:

A. GRDINA,

6127 St. Clair Ave.,

Cleveland, O.

Pri meni se vedno dobi letni koledar za 20c. poštne znamk.

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET